

Ontwerpgericht onderwijs wordt handelsmerk TUE

OGO, ofwel 'Ontwerp Gericht Onderwijs', wordt het handelsmerk van de ingenieursopleidingen aan de TU Eindhoven. Rector magnificus prof.dr. Martin Rem kondigde dat maandag 1 september aan in een toespraak ter gelegenheid van de opening van het Academisch Jaar. De TUE werkt naar zijn zeggen aan de ontwikkeling van een eigen onderwijsmodel, dat zich sterk richt op ontwerpen. 'Met de dominante rol die onze universiteit al speelt in de Nederlandse ontwerpersopleidingen, hebben wij hierbij een uitstekende uitgangspositie', aldus Rem.

van
De
Redactie

Academisch opgeleide ingenieurs komen volgens Rem op basis van wetenschappelijke analyse tot ontwerpen voor producten, materialen, processen en systemen. Het ontwerpproces speelt zich bovendien af in teams, waarin vertegenwoordigers van verschillende wetenschappelijke disciplines samenwerken. Ontwerpen wordt volgens Rem dan ook gekenmerkt door een combinatie van analyse en synthese, door teamwerk en door multidisciplinaire samenwerking. 'Het is een interessante uitdaging de rol

van het ontwerpen duidelijker zichtbaar te maken in het onderwijs aan de TUE', zo zei hij maandagmiddag.

Notebooks

De Eindhovense rector magnificus ging in zijn toespraak kort in op het in juni gelanceerde plan van de TUE om alle studenten tegen een bescheiden vergoeding de beschikking te geven over een notebookcomputer. 'Met de notebooks stapt de TUE als eerste universiteit in Nederland

grootschalig en principieel het tijdperk binnen van het door informatietechnologie ondersteunde onderwijs', zo zei hij. 'Door de integrale toepassing van de informatietechnologie in ons onderwijs zullen zich grote veranderingen voltrekken in de wijze waarop docenten hun onderwijs aanbieden en in de wijze waarop studenten in dat onderwijs participeren.' De opening van het Academisch Jaar in Eindhoven stond dit keer in

het teken van de start van de nieuwe vijfjarige ingenieursopleiding Biomedische Technologie, die door de TUE samen met de Universiteit Maastricht wordt verzorgd. Prof.dr. Job Cohen, rector magnificus van de Universiteit Maastricht, gaf in Eindhoven het startschot voor de nieuwe opleiding met een schets van de totstandkoming. Cohen hield zijn gehoor in Eindhoven voor dat de nieuwe opleiding tot stand kon komen dankzij een al jaren be-

Zowel de Maastrichtse rector prof. mr. Job Cohen (midden) als zijn Eindhovense collega prof. dr. Martin Rem (rechts) hielden een toespraak tijdens de opening van het Academisch Jaar in Eindhoven. In Maastricht had speciaal daarvoor de opening vervroegd plaatsgevonden. Links CvB-voorzitter dr. ir. Henk de Wilt. Foto: Bram Saeys

staande en van onderop tot stand gebrachte samenwerking tussen onderzoekers van de beide universiteiten.

Zie verder pagina 3

Deze week

5 Bijna zes jaar was ir. Joris van Bergen lid van het College van Bestuur van de TUE. Op vrijdag 29 augustus nam hij officieel afscheid.

7 De versnellertechnologie, vroeger voornamelijk gebruikt voor fundamenteel natuurkundig onderzoek, kent steeds meer toepassingen. Dat bleek wel tijdens een vorige week op de TUE gehouden conferentie over dit onderwerp.

14 Op de lange lijst van te beoefenen sporten op de TUE ontbrak hockey. Eerdere pogingen om een hockeyclub op te richten, stierven telkens een zachte dood. Nu is er eindelijk dan toch één: Don Quishoot.

Opening nieuwbouw Scheikunde in de wacht

door
Désiree
Meijers

Onderwijsminister dr. Jo Ritzen liet het organiserend comité vlak voor de zomervakantie weten dat hij 25 september verhinderd was. Ook andere prominenten zoals de directeur generaal Wetenschappen van OC&W, ir. Roelof de Wijkerslooth, alsmede minister dr. Hans Weijers van Economische Zaken bleken juist die dag geen gaatje in hun agenda te hebben. Welke zaken dan belangrijker waren dan het openen van een prestigieus universiteitsgebouw, bleef onduidelijk. 'Die zaken blijven altijd vrij duister in Den Haag', aldus Edwin Verlangen, beleidsmedewerker Onderwijs en Voorlichting bij de faculteit Scheikundige Technologie en belast met de coördinatie rondom de opening van het nieuwe gebouw. Maar waarom niet iemand uit de chemische hoek gevraagd? Simon de Bree van

De opening van de nieuwbouw voor Scheikundige Technologie gaat donderdag 25 september niet door. Het feit dat er geen geschikte persoon kan worden gevonden van voldoende gewicht en importantie die de openingshandeling op de gewenste datum kan verrichten, is de belangrijkste reden om deze feestelijkheid uit te stellen, volgens de decaan van de faculteit, prof.dr. Ruud Metselaar. Ook moeten er vóór de officiële opening nog enkele problemen van bouwfysische aard worden opgelost.

DSM of één van zijn collega's zouden de eervolle taak misschien met liefde en plezier overnemen. Eindhoven ligt tenslotte dichterbij Heerlen dan bij Den Haag. Volgens Verlangen zijn er ook mensen uit die hoek benaderd. Namen noemen lijkt hem echter niet opportuun. 'De mensen die hebben afgezegd, kunnen toch niet komen, ook al noemen we hun naam. De 25ste blijkt gewoon een moeilijke dag te zijn voor de door ons benaderde prominenten.' Daar komt nog bij, volgens Verlangen, dat het gebouw er op dit moment 'minder feestelijk' uitziet

door de hekken die eromheen staan vanwege het euvel van de spontaan uit de sponningen springende gevelpanelen. Rein van der Weij, coördinator Interne Zaken van het Bouw Technisch Bedrijf is de aangewezen persoon om de gevelproblematiek onder controle te krijgen. 'In de procedure die we nu volgen voor een nieuwe openingsdatum, gaat de gevelproblematiek hand in hand met een succesvolle zoektocht naar een geschikte hoogwaardigheidsbekleder om dit bijzondere gebouw te openen', aldus Verlangen. Hij verwacht dat deze nieuwe

datum in oktober of november zal zijn. Tot dan zal de TUE-gemeenschap en de faculteit moeten wachten op het spectaculaire multimediale openingsprogramma, waarin onderwijs en onderzoek op een 'speelse wijze' over het voetlicht zal worden gebracht.

Grote belangstelling avondopleiding TM

Circa 45 studenten volgen komend collegejaar een avondopleiding aan de faculteit Technologie Management. Hiermee loopt deze faculteit binnen de TUE voorop met het verzorgen van deeltijdonderwijs voor HTO-afgestudeerden. Bij de studie Techniek en Maatschappij (TEMA) zijn tussen de 35 en 40 aanmeldingen binnen, de studie Technische Bedrijfskunde (BDK) verwacht tien studenten.

Mensen

Op vrijdag 5 september om 16.00 uur promoveert **ir. Yvo Dirix** (1969) in promotiezaal 4 van het auditorium op zijn proefschrift 'Polarisers based on anisotropic absorbance of scattering of light'. Promotoren: prof.dr. P. Lemstra en prof.dr. P. Smith (ETH Zürich, Zwitserland).

Op maandag 8 september om 16.00 uur promoveert **Michiel Haas**

dipl.arch. in promotiezaal 4 van het auditorium op zijn proefschrift 'TWIN-model Milieu Classificatiemodel Bouw'. Promotoren: prof.mag.arch. P. Schmid en prof.ir. C. Duijvestein (TU Delft).

Op dinsdag 9 september om 16.00 uur promoveert **ir. Koen van Eijk** (1970) in promotiezaal 4 van het auditorium op het proefschrift 'Formal methods for the verification of digital circuits'. Promotoren: prof.dr.ing. J. Jess en prof.dr. J. Baeten.

Op dinsdag 9 september om 16.00 uur promoveert **Xianwen Lou M.Sc.** (1966) in promotiezaal 5 van

het auditorium op zijn proefschrift 'Supercritical fluids in analytical chemistry: Chromatography and extraction'. Promotoren: prof.dr.ir. C. Cramers en prof.dr. P. Sandra.

Bedankt

Hierbij bedank ik, mede namens mijn echtgenote, allen die mijn afscheidsreceptie bezochten en/of bijdroegen aan het afscheidscadeau of anderszins. Het was een mooie afsluiting van mijn actieve TUE-tijd.

Jan Thiemann

Studenten gevraagd

In- en Externe Betrekkingen zoekt twee studenten die willen werken op oproepbasis. Hun taak is het invoeren van naw-gegevens in het studievoorlichtingssysteem (SVS), een Oracle databestand. Deze naw-gegevens zijn van scholieren die aan een activiteit hebben deelgenomen en moeten zo snel mogelijk na de activiteit ingevoerd worden. Wat we zoeken zijn dus mensen die onregelmatig een aantal dagen kunnen komen werken op oproepbasis. Betaling loopt via het studentenuitzendbureau. Aanmelding en informatie bij Hannie Horvath, HG.1.24, tst. 4848.

Telefoonnummers IPO

Per 30 juni zijn de telefoonnummers gewijzigd van het IPO, Centrum voor Onderzoek naar Mens-Systeem Interactie. Voor de nieuwe nummers kunt u terecht bij het IPO-secretariaat. Het toestelnummer daarvan is 5200.

SG-Aktueel

Maandag 8 september, 12.45-13.30 uur, blauwe zaal, auditorium

TUE'S

Vreemde verschijnselen zijn van alle tijden. De oude Egyptenaren zagen de Zonnegod Ra op zijn zonnewagen voorbij vliegen, de Griekse goden zag men op wolken zitten, in de Middeleeuwen vlogen de engelen af en aan en tegenwoordig zien we buitenaardse ruimtevaartuigen. Deze waarnemingen gingen en gaan vaak gepaard met opvallende lichten. Heeft de mens eeuwenlang natuurverschijnselen verkeerd uitgelegd? Of worden we al die tijd al bezocht door buitenaardse wezens, maar zijn we pas nu in staat dit te begrijpen. Zochten we vroeger de verklaring in het goddelijke, nu in het buitenaardse. Maar wat gebeurt er werkelijk daarboven? Het zal waarschijnlijk nog lang een mysterie blijven, maar op maandag 8 september zal P. Koning, educatief medewerker van de Volkssterrenwacht in Bussloo, proberen een tipje van de sluier op te lichten.

Eervolle award bekroont werk van zonneprof

Van Koppen

door
Désiree
Meijers

Van huis uit is prof.ir. Chris van Koppen (70) eigenlijk vliegtuigbouwer. Zijn grote passie vond hij echter in de zonne-energie, kort na zijn benoeming tot hoogleraar Energietechnologie aan de TUE in 1971. Zijn woning aan de Kosmoslaan, gebouwd in 1976, bood ruimte aan een zonne-energieproject van de toenmalige Technische Hogeschool. Van Koppen's vernieuwende inzichten en de verbetering van de bestaande theorieën waren aanleiding voor de International Solar Energy Society (ISES) om zijn werk op het gebied van zonnewarmte te bekronen met de Farrington Daniels Award. Dit gebeurde tijdens het ISES World Congress op donderdag 28 augustus in Taejon in Zuid-Korea. ISES is een internationale organisatie, waarin ongeveer vierduizend wetenschappers en medewerkers van innovatieve ingenieursbureaus uit vijftig landen zich richten op duurzame energieën, zoals zonnewarmte, zonne-elektriciteit, biomassa, wind- en golfenergie. Eens in de twee jaar krijgt iemand die zich uitzonderlijk heeft bewezen in één van deze takken van energievoorziening, de Farrington

Daniels Award. De prijs, bestaande uit een oorkonde, is genoemd naar de Amerikaanse scheikundige die in de jaren vijftig en zestig de grote inspirator van ISES was.

Zonnehuis

In zijn Farrington Daniels-rede, met als titel 'In the service of mankind', belichtte Van Koppen vorige week in Taejon de algemene zin van het werk op het gebied van zonne-energie. Koppen's eigen theorie hierover kwam in 1976 tot stand bij het analyseren van de meetresultaten van zijn zonnehuis. In de zonne-installatie in dit huis werd veel minder water langs de collectoren gevoerd dan op dat moment in Amerika en Australië gebruikelijke systemen. Kleinere pompen en leidingen volstonden en het systeem bleek desondanks een veel grotere opbrengst te leveren dan wanneer er een thermisch gelaagde opslag in werd gebruikt. Dat wil zeggen: een opslag met het opgewarmde water boven in het vat en het 'verse' koude water onderin. Door langzamer te pompen bleef er gedurende de verzamelperiode overdag steeds een rest water van lagere temperatuur aanwezig. Wanneer de collectoren daarmee gevoerd worden, geeft dat een hoger rendement. Dit systeem laat in de meest gebruikte toepassingen een rendementsverbetering zien van vijf tot vijftig procent. Het duurde toch nog een jaar of vier voor de inzichten van Van

Zonneprof Van Koppen voor de zonnecollectoren bij zijn huis aan de Kosmoslaan. Foto: Bram Saeys

Koppen cum suis vaste bodem vonden bij de internationale wetenschappers en meer dan tien jaar voordat de toepassing gemeengoed werd. De bij zijn afscheid van de TUE in 1991 tot 'zonneprof' gedoopte Van Koppen is dan ook uiterst vereerd met deze eervolle Farrington Daniels Award, zeker omdat hij het werk van enkele van de voorgaande winnaars in hoge mate respecteert. Wel stelt Van Koppen prijs op de vermelding dat de eer op vele schouders rust.

Grote toekomst

De aanzet voor Van Koppen's onderzoekslijn naar zonne-energie gaf ir. Cees Daey Ouwens, thans deeltijd-hoogleraar bij de faculteit Werktuigbouwkunde. Van Koppen: 'Deze voorzag een grote toekomst voor zonne-energie, omdat deze schoner, veiliger, politiek stabiel en veel overvloediger voorhanden was. In de jaren zeventig en tachtig ontmoette zonne-energie nogal wat tegenstand, zoals alles wat nieuw is in eerste instantie twijfel en afwijzing oproept. Deze houding veranderde pas na 1990.' Nu moeten we volgens Van Koppen echter oppassen niet te ver door te slaan naar de andere kant. Er worden volgens hem momenteel veel ambitieuze plannen gepresenteerd met een te laag realiteitsgehalte. Vooral het tempo waarin men maatschappelijke structuren denkt te kunnen veranderen, klopt volgens Van Koppen niet met de werkelijkheid. Dankzij het feit dat de Novem, de Nederlandse Organisatie voor Energie en Milieu, in Nederland de vinger aan de pols houdt, is de situatie in Nederland gunstiger dan in andere landen, aldus Van Koppen.

Colofon

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven.

© 1997. Auteursrechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk of welk medium dan ook zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur.

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen, van welke aard dan ook, te wijzigen.

Redactie:
Fred Gaasendam (hoofdredacteur), Han Konings (eindredacteur), Désiree Meijers, Gerard Verhoogt

(Student)Medewerkers:
Miguel Alvares, Roel van de Berg (cartoonist), John Buitjes, Walter Ebert (Internet-pagina's), Caspar Jans, Sandra Janssen, Emile Martens, René ter Riet, Willem van Rossum, Bram Saeys (fotograaf), Maurice Schaeken, Lieke van Spreeuwel, Moniek Stoffele, Huibert Spoorenberg

Redactieraad:
mr.drs. Ben Donders (secretaris), prof.dr.ir. Jan de Graaf (voorzitter), Francine Oving, drs. Maarten Pieterse, prof.dr. Frans Sluijter

Ontwerp en lay-out:
Ben Mobach

Druk:
Drukkerij E.M. de Jong B.V.
BaarleNassau

Advertenties:
Van der Meulen Promotions, Fivel 27, Postbus 413, 9200 AK, Drachten, Tel. 0512-520936, Fax 0512-517415
e-mail: vdm@euronet.nl
http://www.vdm-promotions.com/

Kopij:
Kopij moet op diskette een week voor de verschijningsdatum voor 15.00 uur in het bezit van de redactie zijn.

Redactie-adres:
Technische Universiteit Eindhoven, HG 1.19, postbus 513, 5600 MB, Eindhoven, Tel. 040-2472961/2473815; Hoofdredactie, HG 1.20, Tel. 040-2474441, Fax 040-2456033
e-mail: cursor@cur.tue.nl
http://www.tue.nl/studium_cursor/cursor.html

Open opinies:
Lezersbrieven worden alleen dan geplaatst als ze kort en zakelijk zijn. Alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoonnummer van de afzender.

Samenwerking Eindhoven en Maastricht uniek initiatief

De samenwerking tussen de TUE en de Universiteit Maastricht begon al in de jaren zeventig, toen onderzoekers van enkele Maastrichtse en Eindhovense vakgroepen elkaar wisten te vinden. Sindsdien is gezamenlijk onderzoek gedaan op allerlei terreinen. 'Steeds met het doel de diagnose te verbeteren en hulpmiddelen te ontwikkelen', benadrukte de Maastrichtse rector prof. mr. Job Cohen maandag tijdens de opening van het Academisch Jaar.

van
De
Redactie

In de loop der tijd werden tussen de TUE en de UM ook docenten uitgewisseld en kwamen over en weer benoemingen op deeltijdse leerstoelen tot stand. In 1991 werd de samenwerking bekrachtigd in een formele overeenkomst tussen de Colleges van Bestuur. Een speciaal ingestelde onderwijscommissie kwam in 1995 met een rapport dat de basis legde voor de nu gestarte opleiding Biomedische Technologie. Het rapport maakte duidelijk dat de medische en

technische wetenschappen op een aantal gebieden zo verstrengd zijn geraakt, dat welhaast sprake is van een nieuwe discipline. Het is daarom volgens Cohen van belang 'dat een nieuwe generatie biomedisch technologen wordt opgeleid, die vanaf het begin met deze interdiscipline zijn grootgebracht en die niet - zoals de huidige generatie - de psychologische drempel naar de andere disciplines kennen.' Uiteindelijk konden volgens

Cohen ook de Adviescommissie Onderwijsaanbod en de minister van Onderwijs daarvan overtuigd worden. De opleiding start nu met meer dan zeventig eerstejaars studenten, van wie bijna de helft vrouwen. 'En dat in een tijd waarin het aantal aanmeldingen voor bèta-studies terugloopt', aldus Cohen.

Verpleeghulp

Prof. dr. J. Sixma, voorzitter van de Gezondheidsraad, hield bij gelegenheid van de start van de nieuwe opleiding een inleiding, waarin hij de wenselijkheid van een humane biomedische technologie onderstreepte. Techniek kan volgens Sixma patiënt-vriendelijk en patiënt-onvriendelijk zijn. Hij is er daarom voorstander van dat studenten tijdens hun opleiding tot biomedisch ingenieur een stage volbrengen, waarbij zij direct met patiënten in contact komen. 'Een stage als verpleeghulp kan een enorme bijdrage leveren aan het inzicht in wat het betekent om ziek te zijn en in wat de biomedische technologie kan bijdragen', aldus Sixma. De voorzitter van de Gezondheids-

raad ging in zijn inleiding ook in op het verband tussen technologische ontwikkelingen en de kosten van de gezondheidszorg. Hij stelde dat nieuwe technologische ontwikkelingen de kosten van de zorg tot nu toe veelal duurder maakten. Het gaat daarbij dan naar zijn zeggen wel om bepaalde vormen van dure medische technologie (zoals reageerbuisbevruchtelingen), die weinig met ingeniurstechnologie te maken hebben. Biomedische technologie kan in de toekomst echter ook tot bezuinigingen leiden. Een voorbeeld daarvan is volgens Sixma het idee van een ziekenhuis als concentratiepunt van hoog-technologische voorzieningen van waaruit begeleiding gegeven wordt aan zorgtaken die zo veel mogelijk bij de patiënt thuis vervuld worden. Verwezenlijking van dit idee vraagt een forse ontwikkeling in de informatietechnologie. Sixma: 'Hier zou de biotechnische ingenieur een belangrijke rol kunnen spelen en zouden technologische ontwikkelingen tot bezuinigingen kunnen leiden.' Bijzondere aandacht vroeg Sixma in zijn rede voor het gebruik van techniek ter verbetering van de

leefomgeving van de oudere mens. De hierop gerichte gerontechnologie kan naar zijn mening een belangrijke bijdrage leveren aan het oplossen of ondervangen van gezondheidsklachten van ouderen, vooral bij bejaarden van boven de tachtig.

Op 2 september is aan de Universiteit Maastricht bij gelegenheid van de start van de opleiding Biomedische Technologie een symposium gehouden. Daaraan namen ook de ruim zeventig eerstejaars van de opleiding deel. Rector magnificus Rem noemde de ontwikkeling van de opleiding een uniek initiatief. 'Niet eerder is er een echt gezamenlijke opleiding van twee Nederlandse universiteiten op deze schaal tot stand gekomen. Hier combineren twee instellingen hun wederzijdse sterkten om gezamenlijk een opleiding te realiseren die iedere instelling in isolement niet tot stand had kunnen brengen. Ik zie deze samenwerking als een eerste voorbeeld van het soort strategische allianties dat de universiteiten in de toekomst vaker zullen aangaan.'

Neways Award voor prof.dr. Jack van Lint

van
De
Redactie

Prof. dr. Jack van Lint, hoogleraar wiskunde aan de faculteit Wiskunde en Informatica en oud-rector magnificus van de TUE, is 1 september onderscheiden met de Neways Award. Hij kreeg deze prijs (bestaande uit een sculptuur, een oorkonde en 10.000 gulden) vanwege zijn inzet voor kennis- en technologie-overdracht aan het regionale midden- en kleinbedrijf. De prijs werd uitgereikt door juryvoorzitter ir. K. Hubée in het kader van de opening van het Academisch Jaar. Volgens de jury heeft Van Lint als toegewijd en vooraanstaand wetenschapper en als daadkrachtig bestuurder aangetoond dat 'de door de samenleving gewenste synthese tussen internationale wetenschap en regionale bedrijvigheid daadwerkelijk realiseerbaar is.' Technologietransfer naar het regionale MKB kreeg tijdens Van Lint's rectoraat hoge prioriteit en werd concreet gestimuleerd op basis van een ambitieus actieplan. Hij versterkte volgens de jury verder de contacten met de regionale intermediaire organisaties zoals de Kamer van Koophandel, het Innovatiecentrum, de Bra-

bants-Zeeuwse Werkgeversvereniging, de Eindhovense Fabrikantenkring, de NV Rede en de Brabantse Ontwikkelings-Maatschappij. De huisvesting van startende ondernemers op het TUE-terrein werd door Van Lint gestimuleerd door een grondige renovatie van het daarvoor bestemde gebouw, terwijl een ander TUE-gebouw vrijgemaakt werd voor huisvesting van jonge ondernemers op het gebied van de multimedia. De jury roemde tevens de bereidheid van Van Lint om met ingang van 1 september (de dag waarop hij 65 jaar werd) aan te treden als directeur van het Stan Ackermans Instituut, het TUE-centrum voor het technisch ontwerpen van producten, processen en systemen. 'Daarmee gaat hij leiding geven aan een instituut dat met een tiental opleidingen tot technologisch ontwerper en in totaal circa driehonderd cursisten de kennis- en technologietransfer naar de regio bevordert', aldus de jury.

De Neways Award, gefinancierd door de Neways-groep, wordt voorts nog tot en met het jaar 1999 jaarlijks toegekend aan een medewerker van de TUE, die gedurende langere tijd onderscheidend heeft bijgedragen aan de overdracht van kennis en technologie aan middelgrote en kleine ondernemingen in de regio Zuidoost-Brabant.

Gekooid luisteren naar Cage

door
Fred
Gaasendam

Kosten noch moeite waren gespaard om het auditorium op 1 september een bijzonder uiterlijk te geven. Aan de oostzijde van het gebouw hingen twee gigantische bollen aan het plafond, waarop patronen geprojecteerd waren die nog het meest deden denken aan de vloeistofprojecties op muren bij psychedelische feestjes in de jaren zestig. Links en rechts op de balustraden werden dia's geprojecteerd op apart vormgegeven schermen. De stoelen in de hal voor de blauwe zaal stonden rondom een podium opgesteld. Midden op dat podium was een grote draaischijf gemaakt, waarop de sprekers tijdens de opening van het Academisch Jaar al draaiend hun zegje deden. De verlichting in de zaal was geheel in stijl met de rest van de aankleding aan de drukke kant en lichtelijk desoriënterend. Het drukwerk dat ter gelegenheid van de happening was gemaakt had dezelfde verrassende uitstraling als de aankleding van het auditorium. De organisatoren hadden als klap op de vuurpijl aan het einde van de bijeenkomst een half uur durend muziekstuk van John Cage geprogrammeerd, uitgevoerd door dirigent Lucas Vis, artistiek directeur van de Zuid-Nederlandse Hogeschool voor Muziek en zijn studenten. John Cage, zo vertelde het programmaboekje, wilde de kloof tussen kunst en dagelijks leven dichten. Zijn muziekstukken zitten daardoor wat anders in elkaar dan die van traditionele componisten. Dat heeft het gehoor in de zaal dan ook geweten. De techniek van

'time-brackets' (elke speler controleert zijn timing met behulp van een stopwatch) leverde een hoeveelheid geluiden op die de gemiddelde mens in het dagelijks leven vanzelf al maakt. Velen herkennen dit echter niet als muziek en velen herkennen de verichtingen van de hogeschoolstudenten dan ook niet als muziek. Men kan de organisatoren bepaald geen inconsequentie verwijten: de lijn van desoriëntatie en vervreemding werd door het stuk van Cage zeer krachtig voortgezet. De vraag is of het zo verstandig is om gedesoriënteerd van de opening van het Academisch Jaar vandaan te komen. Ongetwijfeld zullen de organisatoren zich afgevraagd hebben hoe de zaal, natuurlijk niet doorknede in het muzikale idioom (of moeten we zeggen non-idioom?) van Cage, zou reageren op dit uitermate vreemde muziekstuk. Het antwoord ligt voor de hand: bij de opening van het Academisch Jaar gelden ongeschreven sociale conventies. Het is niet de bedoeling dat het publiek opstaat en met luide stem om bijvoorbeeld Andre Rieu gaat roepen, te meer omdat je dan het reële gevaar loopt dat men denkt 'dat dat er natuurlijk bij hoort'. Het programmaboekje

voorzag al in deze mogelijkheid met de opmerking: 'Elk geluid maakt deel uit van de compositie, al of niet voorzien van een componist'. Iedereen bleef dan ook braaf zitten, tot werkelijk de laatste not was weggestorven. Er klonk wat zelfs wat gejuich tussen het overigens welgemeend applaus. Het eerste uit opluchting, het tweede omdat het de uitvoerders was aan te zien dat het hoe dan ook niet gemakkelijk was geweest. Cage propageerde vrijheid in muziek. Zijn muziek is ooit omschreven als 'rooms to dwell in', in tegenstelling tot de traditionelere muziek die meer sculpturen zijn, 'mass to focus on'. Kort gezegd: het zijn geen deuntjes die in het hoofd blijven hangen. Dat wist het gros van de aanwezigen niet. Omdat de meesten nu min of meer gedwongen werden zonder begrip een muziekstuk aan te horen van een half uur lang, zal de naam Cage voor hen een zeer letterlijke invulling hebben gekregen. En dat is veel minder dan Cage zelf verdient. De organisatoren verdienen een pluim voor de onconventionele aankleding van de openingsplechtigheid. Jammer dat ze daarin zo ver doorschoten.

Ander nieuws

Besluitenlijst CvB

Besluitenlijst van de 1215e vergadering van het College van Bestuur d.d. 31 juli 1997 8834. De besluitenlijst van de 1214e vergadering van het College van Bestuur d.d. 17 juli 1997 wordt vastgesteld. 8835. Personeelsvoorstellen A. Faculteit Werktuigbouwkunde Het CvB besluit om prof.dr.ir. A.C. Brombacher voor de periode van 1 juli 1997 tot 1 juli 2002 te benoemen tot deeltijd hoogleraar om werkzaam te zijn op het vakgebied 'Bedrijfszekerheid en Kwaliteitszorg'. B. Faculteit Technologie Management Het CvB besluit om prof.dr. L. Verhoef voor de periode van 1 september 1997 tot 1 september 1998 te herbenoemen tot deeltijd hoogleraar om werkzaam te zijn op het vakgebied 'Ondernemerschap in Kleine en Middagrote Organisaties'. C. Faculteit Werktuigbouwkunde Het CvB besluit om prof.dr. A.K. Chesters voor de periode van 1 juli 1997 tot 1 juli 2002 te benoemen tot deeltijd hoogleraar om werkzaam te zijn op het vakgebied 'Meerfasenstroming'. D. Faculteit Werktuigbouwkunde Het CvB besluit om prof.dr. H. Nijmeijer voor de periode van 1 september 1997 tot 1 september 2002 te benoemen tot deeltijd hoogleraar om werkzaam te zijn op het vakgebied 'Niet-lineaire System- en Regeltheorie'. 8836. Benoemingen A. Stichting Instituut Interface

Het CvB besluit ir. J.Th.G. Wessels te dechargeren als lid van de Stichting Instituut Interface met ingang van 1 augustus 1997 en ir. H.G.A. Rikhof te benoemen tot lid van het bestuur met ingang van bovengenoemde datum voor een onbepaalde tijd. B. TUE Holding BV Het CvB besluit drs. B.P. Hiddinga met ingang van 1 augustus 1997 te benoemen tot statutair directeur van de TUE Holding BV. C. TUE Holding BV Het CvB besluit de heren Th. Hurks, ir. W.A. Koumans en C.P.M. Pijnen te benoemen tot commissarissen van de TUE Holding BV met ingang van 1 augustus 1997. D. Wetenschap & Techniekweek Het CvB besluit ir. J.Th.G. Wessels te dechargeren als lid van de Bestuurscommissie Wetenschap & Techniekweek met ingang van 1 augustus 1997 en ir. H.G.A. Rikhof te benoemen tot lid van de Bestuurscommissie met ingang van bovengenoemde datum voor een onbepaalde periode. E. Facilitair Bedrijf Het CvB besluit de aanwijzing door de directeur Facilitair Bedrijf van de heer R. van der Weij tot plaatsvervangend beheerder Facilitair Bedrijf voor de periode van 28 juli tot 15 augustus 1997 goed te keuren. 8837. TUE Holding BV A. Het CvB besluit zijn goedkeuring te hechten aan de gewijzigde conceptstatuten voor de TUE Holding BV en tevens tot oprichting van de TUE Holding BV. B. Het CvB besluit het bedrag voor de vergoeding aan commissarissen van de TUE Holding BV vast te stellen. C. Het CvB besluit drs. B.P. Hiddinga en ir. H.P.J.M. Roumen c.q. mr. H.F.F. de Bree te machtigen om namens het CvB te compareren bij het verlijden van de notariële akte tot oprichting van de TUE Holding BV.

Studentenkerk

- Studentenkapel Zondag 7 september is er om 11.00 uur een oecumenische viering in de Studentenkapel, Kanaaldijk 6. Voorganger: Martin van Moorsel. Er is een crèche en een kindernevendienst. Heb je zin om actief te zijn tijdens de vieringen? Meld je dan aan voor het koor of de liturgiegroep. - ESKafé

Elke woensdag ben je welkom om samen met andere studenten te komen eten. We beginnen om 18.00 uur met een meditatief moment op de lege maag. Geef je op bij het secretariaat als je mee wilt eten en/of koken. Vanaf 22.00 uur is de bar open en kun je binnen lopen voor een gesprek. Activiteiten in W&S Het inlooppuur van is 12.30-13.30 uur, W&S 0.4 t/m 0.6, met daarbij de gelegenheid om een van de pastores te ontmoeten, of om een afspraak met hem/haar te maken voor een gesprek elders. Vanaf 17 september elke veertien dagen yoga en vanaf 24 september elke veertien dagen Zen, op woensdag van 12.00-12.45 uur. Amnesty schrijfgroep Brieven schrijven aan regeringsleiders om politieke gevangenen vrij te krijgen. Er zijn voorbeeldbrieven aanwezig. Donderdag 4 september van 12.30-13.30 uur in het auditorium.

Voor verdere informatie of een gratis abonnement op ons maandblad: secretariaat ESK, W&S 0.4, tst. 2627. Dinsdag 9.00-14.30 uur en donderdag 9.00-12.30 uur.

Open opinie

De boodschap is het virus

Even voor de duidelijkheid: je kunt geen virus krijgen door een e-mail te lezen. Natuurlijk kun je er een programma met een virus aan vastplakken, maar je bent erg dom als je dat programma zomaar uitvoert, iets dat geldt voor alle programma's die je van Internet afhaalt. Als ik dan echter lees dat een medewerker van de helpdesk in het Rekencentrum verklaart dat je dergelijke e-mails meteen moet weggoeien, ga ik diens competentie toch ernstig in twijfel trekken, zelfs al is hij er pas een week werkzaam. Maar goed, het bericht is weer verder de wereld ingebracht. We zullen wel nooit van deze onzin afkomen.

Peter Korsten

Ik ben er inmiddels aan gewend geraakt dat ik om de zoveel tijd een e-mail krijg toegestuurd van een bezorgde kennis over een computervirus dat zich per e-mail zou verspreiden. Het begon drie jaar geleden met het infame 'GOOD TIMES'-bericht en nu haalt het zelfs al de achterkant van Cursor. De grap van dit alles is dat het bericht zelf het virus is. Er staat namelijk in dat je het naar al je vrienden moet doorsturen en de onwetende computergebruiker doet dat dan ook braaf. Het ding verspreidt zich, vermenigvuldigt zich, het muteert (het begon met 'GOOD TIMES' en een jaar geleden zaten we aan 'PENPALL GREETINGS') en het gaat maar niet dood: een virus dus.

Dienst Overige Zaken

De gekanaliseerde wetenschap

Het laatste decennium heeft de instorting gezien van het geloof in de maakbaarheid van de maatschappij. In betrekkelijk korte tijd stortte de wereld van de centraal geleide economieën in elkaar en was het gedaan met de geplande heilstaat. Het kwam allemaal nogal onverwacht. Het hele proces van opbouw, machtsvertoon en ondergang vond plaats binnen precies één mensenleven. Ik hoor nog mijn oude moeder in opperste verbazing verklaren dat zij als meisje het begin had meegemaakt en nu als oude vrouw de ineenstorting ervan. In grote ondernemingen wordt echter nog heilig geloofd in de maakbaarheid van althans delen van de maatschappij. De beoefening van de wetenschap is er daar één van. Twee weken geleden vernamen we in de kolommen van ons lijfblad de opinie van de president-commissaris van onze winkel, die tevens de leider is van een grote industriële onderneming. Een nogal onthullende opmerking van onze president-commissaris is dat de onderzoeksafdeling van zijn onderneming toch niet helemaal te vergelijken is met onze winkel. 'Per slot van rekening heeft de uni-

versiteit ook nog een educatieve taak te vervullen.' Aan het slot van de rekening dus. Als je alles hebt gehad dan blijkt er nog een storende factor te zijn: de studenten en de promovendi. Voor de president-commissaris blijkt het, voor wat het wetenschapsbeleid betreft, te gaan om de keuze tussen 'stuurloze creativiteit' en 'richtinggevend beleid'. Creativiteit is een kostbare zaak. Een onderneming met creatieve medewerkers heeft een belangrijk actief op haar balans. Het klinkt natuurlijk heel verleidelijk. Als je die creativiteit ook nog een beetje zou kunnen sturen! Maar wie moeten dat doen? Managers, die nu eens dit en dan weer dat managen. Of is wellicht een onderzoeksleider met visie beter geplaatst om die creatieve medewerkers te verleiden hun creativiteit in te zetten voor problemen die wellicht ook nog kunnen bijdragen aan de continuïteit en zo mogelijk de groei van de onderneming die hun werk betaalt. Research in een onderneming is een diepte-investering, waarvan je het resultaat niet direct in de halfjaarcyclus zult kunnen terugzien. Daarom was er vroeger bij sommige ondernemers de beleidslijn om een vast percentage van omzet of winst aan onderzoek te

besteden. Er werden natuurlijk wel eisen gesteld aan de domeinen waarbinnen de onderzoeker zich diende te bewegen, maar een betrekkelijk grote vrijheid was zijn deel. Sturen deed je eigenlijk hoofdzakelijk door goede researchleiders aan te stellen, waarvan je het belangstellingspatroon wel kende. Tenslotte eet iedereen het best als hij pap krijgt die hij lust.

Een universiteit is een wonderlijk organisme. Ontstaan rond leermeesters, door de overheid beschermd werden daar in hoofdzaak de geleerden opgeleid, ook die de gemeenschap kon gebruiken: theologen en juristen. De moderne universiteit met een belangrijke natuurwetenschappelijke inspanning, is van aanzienlijk recenter datum. Ook daar vormden jarenlang de hoogleraar en zijn assistent ongeveer de enige categorie wetenschappelijk personeel, hoewel hier en daar al vrij vroeg wetenschappelijke laboratoria ontstonden. Nu is het ondenkbaar om natuurwetenschappers en ingenieurs op te leiden zonder een onderzoeksinspanning. Het is noodzakelijk voor het deel van het onderwijs waarin de aan te leren vaardigheden in de praktijk behoren te worden opgedaan, en het is noodzakelijk om het cursorische onderwijs de voortdurende vernieuwing en aanpassing te bezorgen die de wetenschapsbeoefening van dat onderwijs eist. Ik heb wel eens beweerd dat het

zeer betreuenswaardig is dat in onze taal voor de activiteit wetenschappelijk onderwijs niet één kernachtig woord is en we ons moeten behelpen met 'onderwijs en onderzoek'. Daarmee worden voortdurend politici en ondernemers op het idee gebracht dat het twee activiteiten betreft die je zou kunnen splitsen. Hoe je het Nat Lab moet leiden, daar heb ik wel ideeën over, maar die doen helaas niet ter zake. Dat is Boonstra's zaak, en de organisatie zit nu eenmaal zo in elkaar dat hij dat alleen maar aan zijn eigen commissarissen moet uitleggen. De aandeelhouders interesseert het niet, zolang zij maar groeiende dividenden tegemoet kunnen zien. Maar de TUE is andere koek. Ons College van Bestuur heeft ook een opvallend vertrouwen in de maakbaarheid van deze wereld. Dat het College ambitie heeft om van onze universiteit iets moois te maken valt te prijzen, maar niet alle voortekenen omtrent de te gebruiken middelen zijn even gunstig. Ruimte creëren om snel en slagvaardig zeer goede mensen aan te kunnen trekken valt zeker in de categorie prijzenswaardig. Maar de onderzoekers nog eens apart door hoepels te laten springen om hun basisvoorzieningen te verwerven is minder mooi. Het zal wel ingegeven zijn door het streven door Boonstra aangemoedigd om richting te willen geven aan de inspanningen van de wetenschappers. Vroeger heette dat

dirigistisch beleid en dat was toen meestal niet vleidend bedoeld.

Hoe kun je richting geven aan een ontwikkeling binnen de grenzen van het mogelijke, zonder dat de richting door de slachtoffers als erg dwingend wordt ervaren? Dat is de kunst. Daar is ook een mooie uitdrukking voor. Die uitdrukking is voorwaardenscheppend beleid. Daarbij hoort zeker niet het opblazen van de bureaucratie, dat er toe leidt dat wetenschappers meer bezig zijn met het schrijven van plannen dan met het uitvoeren ervan en dat die duurbetaalde krachten hun tijd verdoen met het schrijven van gedetailleerde declaraties, ondersteund met bonnetjes en strippenkaarten. Het eist een wijs oordeel over bestedingen op een weinig gedetailleerd niveau, waarbij de fijnere verdelingen worden overgelaten aan het tot oordelen bevoegde en in staat zijnde niveau. Wil je dat mensen meer hun best doen om tweede-geldstroom gelden te verwerven, stel daar dan een premie op. Dan wordt de beoordeling automatisch voor je gedaan en hoef je niet de Stichting Technische Wetenschappen in te huren voor echt geld om zulke beslissingen voor je te nemen. En breng de wetenschappers vooral niet in een positie dat zij gaan zitten kniezen. Dat is in ieder geval de pest voor de productiviteit.

Frans Sluijter

In de rubriek 'Dienst Overige Zaken' schrijven prof.dr. P.J. Lemstra, prof.dr.ir. H.E.H. Meijer, dr. J.W. Nienhuys, prof.dr. F.W. Sluijter, drs. A.J. Vervoorn en dr.ir. E.G.F. van Winkel.

Scheidend CvB-lid ir. Joris van Bergen:

'Goede bedoelingen worden soms belangrijker gevonden dan goede resultaten'

door
Fred
Gaasendam

Bijna zes jaar was ir. Joris van Bergen lid van het College van Bestuur van de TUE. Grote bezuinigingen en een ambitieus huisvestingsplan kenmerken zijn ambtsperiode aan deze instelling. En: er is meer 'corporate' gevoel dan vroeger. Op vrijdag 29 augustus nam hij officieel afscheid.

Aan de Rijks-universiteit Leiden is Van Bergen met ingang van 1 september toetreden tot het College van Bestuur. Hij is veel gedrevenner dan de standaard-Brabander', zei ing. Martin van Gessel, woordvoerder van de bonden bij de TUE, in het Leidse universiteitsblad *Mare* over ir. Joris van Bergen. Op de vraag 'Is dat zo?' reageert Van Bergen op een voor hem stereotype manier: zijn rechtermondhoek trekt wat spottend omhoog en zijn hand maakt een bezwerende beweging in de lucht. Van Bergen heeft een hekel aan stellingen en vragen die in zijn ogen onge-nuanceerd of impertinent zijn. Daarom komt er een behoudzaam antwoord: 'Dat laat ik helemaal aan je eigen oordeel over.' Bijna zes jaar lang heeft Van Bergen in het College van Bestuur van de TUE de beheerstaken bestierd, zoals personeelszaken, financiën en huisvesting. Het zijn jaren waarin er veel gebeurd is op die gebieden. Onder verantwoordelijkheid van Van Bergen is er gestart met een ambitieus huisvestingsplan, dat het aanzicht van de TUE-campus in de komende jaren drastisch zal veranderen. Even drastisch zijn de bezuinigingen geweest, die de TUE de afgelopen vier jaar heeft moeten verwerken. Een structurele bezuiniging van 34 miljoen gulden, ofwel 350 formatieplaatsen. Van Bergen gaat weg op het moment dat de bezuinigingen en de daarmee gepaard gaande reorganisaties goeddeels zijn afgerond; het huisvestingsplan vindt zijn einddatum enige jaren na de eeuwwisseling.

Lieve vrede

Toen Van Bergen aantrad als derde lid van het CvB, waren de bestuurlijke verhoudingen danig verziekt. De relatie tussen het College en de Universiteitsraad was bijzonder koel, vooral als gevolg van de affaire Buck. 'Ik heb me er voor ingespannen om die relatie te verbeteren', zegt Van Bergen, waarbij hij zijn opmerking meteen nuanceert door er aan toe te voegen: 'Maar zoiets doe je natuurlijk nooit alleen.'

De crisis ten gevolge van de Buck-affaire was nogal uitzonderlijk, afgemeten aan de bestuurlijke verhoudingen tot dan toe. Besturen bij de TUE heeft volgens Van Bergen niet een sterk 'gepolitiseerd' karakter. Men is vooral uit op het bewaren van de lieve vrede, iets wat hij altijd zeer positief heeft gewaardeerd. 'Ik moest wel wat wennen aan bepaalde dingen in de cultuur van de TUE toen ik hier kwam', aldus Van Bergen. 'Goede bedoelingen en goede onderlinge verhoudingen worden soms belangrijker gevonden dan goede resultaten. Ik laat daarbij in het midden of dat nou typisch Brabants is of niet. Er zitten natuurlijk ook positieve kanten aan, hou me ten goede. Maar dat gevoel van het bewaren van de lieve vrede is in het verleden iets te sterk aanwezig geweest. Wat daarbij ook lastig is, is het feit dat men bij de TUE gevoelig is voor hiërarchie: als de baas iets wil, dan doe je dat natuurlijk. Maar als de baas iets wil, dan zegt die laatste gewoon ja en amen en doet het vervolgens gewoon niet. Wat mij betreft moesten medewerkers bij de TUE meer inhoudelijk tegenwerk geven en zich houden aan afspraken. Ook hierin is verandering aangebracht door nieuwe leiding en kansen voor jongere medewerkers.'

Commitment

Van Bergen's opmerkingen gelden vooral de ambtelijke medewerkers van de TUE. Wetenschappers zijn meestal aanmerkelijker assertiever. Niet alleen de TUE, maar ook de andere universiteiten zijn jarenlang gekenmerkt geweest door een tweedeling in cultuur: een sterk verkokerd ambtelijk apparaat en zeer zelfstandige geleerden. De wetenschappers stonden niet zelden met hun rug naar de universiteit. Zij hadden genoeg aan hun vakgebied en interesseerden zich niet in het wel en wee van de universiteit. Ook daarin is echter een verandering opgetreden. Van Bergen: 'Je ziet meer 'commitment' ten aanzien van de eigen organisatie. Vroeger zetten wetenschappers zich vaak af tegen het bestuur. Maar het besef daagt dat de eigen prestaties

Ir. Joris van Bergen werd tijdens zijn afscheid op 29 augustus in de senaatszaal van het auditorium toegezongen door sopraan Carla Schroyen. Foto: Bram Saey

mede mogelijk gemaakt worden door de eigen universiteit. Gaat het de universiteit goed, dan gaat het ook de wetenschappers goed. Er is meer 'corporate' gevoel dan vroeger.'

Dat de TUE-cultuur op dit moment versneld aan het veranderen is, heeft volgens Van Bergen ook voor een deel te maken met het feit dat de TUE-populatie zelf een beetje op drift aan het raken is. De laatste jaren zijn vele ouderen met VUT gegaan, zijn er 350 formatieplaatsen opgeheven en hebben inmiddels aardig wat mensen hun functie vervuld voor een andere binnen de universiteit. Een dergelijke mobiliteit doorbreekt de klassieke cultuurpatronen. Volgens Van Bergen heeft ook de leergang *Universitair Personeelsbeleid en Management* en het strategieproces aan de ontwikkeling bijgedragen.

OPTUE

De bezuinigingen hebben zeker een rol gespeeld in het assertiever worden van de TUE-medewerkers. Van Bergen heeft zijn handen vol gehad aan de bonden van de TUE tijdens het overleg over de reorganisaties. 'Ik vond het niet 'overdone' wat de bonden deden', zegt Van Bergen, terugblikkend op de

OPTUE-vergaderingen. 'Ik vond hun houding, gezien vanuit hun rol, wel terecht. De bezuinigingen waren toch een nieuw fenomeen, dat speelde ook sterk mee. De bonden hadden daardoor de neiging om alles tot in de kleinste details te regelen. Ik had er wel eens moeite mee om steeds maar weer uit te leggen wat het CvB nu precies allemaal van plan was. Het misverstand dat mijns inziens hier optrad, was de gedachte dat als je iets heel zorgvuldig doet, dat dan ook heel lang moet duren. Dat is natuurlijk niet zo.' Bijkomend probleem was het feit dat bij de aankondiging van de bezuinigingen een ander cultuurelement de kop opstak, namelijk de gedachte: dit waait wel weer over, hier komt niets van terecht. Dat werkte op het proces aanvankelijk wat vertragend.

Huisvesting

Het huisvestingsplan is deels uit noodzaak geboren. De TUE kreeg enige jaren geleden de universiteitsgebouwen van het ministerie cadeau. Er dient echter voor een gigantisch bedrag verspijkerd te worden aan de gebouwen. De personeelsbezetting krimpt bovendien. Een en ander heeft geleid tot grootscheepse

verhuizingen en onder andere de nieuwbouw van Scheikunde. De grote operaties gaven meteen de mogelijkheid om de uitstraling van de grijze campus van de TUE te verbeteren, hetgeen Van Bergen opnieuw in botsing bracht met de low-profile cultuur van TUE-medewerkers.

'Er zijn medewerkers die er een heel sobere opvatting op na houden', aldus Van Bergen. 'Als ze maar een kamer hebben en hun spullen, dan is het goed genoeg. Maar ik weet dat een aantrekkelijke uitstraling wél een rol speelt en een positieve invloed heeft op de keuze van studenten waar ze willen gaan studeren.' Niet onbelangrijk is het feit dat het huisvestingsplan ruimte biedt aan het verbeteren van het onderwijs en de samenwerking bij onderzoek.

In Leiden gaat Van Bergen voor een deel dezelfde taken uitvoeren als hier: bezuinigen dus en het gebouwend onderhoud onder de loep nemen. Voorzichtig als altijd zegt hij: 'Voor zover ik het kan overzien zijn de problemen in Leiden groter dan hier.'

Ontwerpwedstrijd Woonwijk 2010

door
Wouter
Dielesen

De faculteit Bouwkunde en het Gelderse aardgasdistributiebedrijf GGR-GAS hebben de ontwerp-wedstrijd 'Woonwijk 2010' uitgeschreven. Het idee van de prijsvraag is het ontwerpen van een energiezuinige woonwijk voor het jaar 2010. Het thema van de wedstrijd is 'Leven van de zon'. Het is de bedoeling dat studenten van alle faculteiten van de TUE hun ideeën omtrent energiebesparend

bouwen op papier zetten. Omdat het ontwerpen van een woonwijk verschillende vakgebieden beslaat, zal een jury verschillende ontwerpgegevens met elkaar verbinden. In diverse projecten komen vervolgens alle aspecten van milieuvriendelijk wonen aan de orde. Om een goede samenwerking tussen de verschillende disciplines te waarborgen zullen zoveel mogelijk projecten in een gezamenlijke ruimte worden uitgevoerd.

Iedere deelnemer maakt kans op een prijs van vijftienhonderd gulden per categorie. Tevens dingt elke kandidaat mee naar de hoofd-

prijs van drieduizend gulden in de 'overall' categorie. Een aantal deskundigen krijgt dit winnende ontwerp op het lustrumcongres van GGR-GAS op 26 november voorgelegd. Deze experts zijn onder andere staatssecretaris Tommel van Volkshuisvesting en de heer Brinkman, voorzitter van het Algemeen Verbond Bouwbedrijf.

GGR-GAS zal de winnende projecten in de verschillende categorieën digitaal documenteren op een CD-Rom en deze vervolgens internationaal verspreiden.

Bedrijfskunde heeft veel zwak onderzoek

door
Frank
Steenkamp
HOP

De universitaire bedrijfskunde komt er niet best vanaf in de deze week verschenen beoordeling door een internationale commissie. Waar bij andere vakgebieden onvoldoendes steeds zeldzamer worden, regent het voor bedrijfskunde rode cijfers. Vooral de productie van internationale publicaties is laag. Slechts twaalf van de 27 beoordeelde programma's krijgen hiervoor een voldoende. Buiten Maastricht zijn

Het bedrijfskundig onderzoek in Nederland staat nog in de kinderschoenen. Volgens een internationale commissie is ruim een kwart van de onderzoekprogramma's zwak. Meer dan de helft levert te weinig publicaties op. Alleen Maastricht presteert goed, Eindhoven volgt op enige afstand.

zelfs maar zes van de 21 programma's productief genoeg. De opleiding Technische Bedrijfskunde aan de TUE scoort er een 6,5 voor. Verder schrijft de commissie dat deze TUE-opleiding meer op industriële toepassing gericht is dan andere, met een sterk accent op productie en logistiek. De nauwe banden met de industrie leiden tot een 'evenwichtige'

publicatiestrategie. De onderzoeksschool BETA noemt men zeer solide en veelbelovend. Het sterkste programma is volgens de commissie te vinden bij de groep van prof.dr. A. de Kok (logistieke beheersingssystemen). De kwaliteit daarvan werd als goed beoordeeld, de productie als uitstekend. De groep van prof.dr.ir. J. van Aken (innovatiemanagement) is

het zwakst met twee maal de kwalificatie slecht. De betrokken professoren konden bij het ter perse gaan van dit blad nog niet reageren.

Status

Er zijn verzachtende omstandigheden. Zelfstandig onderzoek in het 'interdisciplinaire' vak bedrijfskunde is in Nederland pas tien jaar geleden op gang gekomen en het is nog steeds in opbouw. De massale toeloop van studenten heeft die opbouw bovendien vertraagd. Maar nu bedrijfskunde toch langzaam meer wetenschappelijke status krijgt, is de commissie optimistisch over de toekomst. De opbouw van onderzoekscholen - waarvan overigens alleen Meteor in Maastricht al officieel erkend is - vindt ze in dit verband positief. De positie van de bedrijfskunde bij de zes beoordeelde universiteiten varieert sterk. Maar een solide organisatievorm blijkt geen garantie voor kwaliteit. Twee al jaren zelfstandige faculteiten, in Twente en Rotterdam, presteren ondermaats. Tegelijk krijgt Maastricht, waar de jonge groep bedrijfskundigen nog sterk verweven is met economie, een reeks prima beoordelingen. Van de verschillende specialismen binnen bedrijfskunde blijkt 'strategic business management'

and marketing management' het best ontwikkeld. Drie Rotterdamse en drie Maastrichtse onderzoekprogramma's zijn hier voldoende tot goed, een Gronings programma zelfs 'uitstekend' van kwaliteit. Het andere uiterste is het onderzoek naar technologie-ontwikkeling. Geen van de drie betrokken universiteiten (EUR, UT, TUE) krijgt hiervoor een voldoende.

Rapportcijfers per universiteit			
Universiteit	(Fte)	Kwal	Prod
Maastricht	27,4	7,7	7,5
Eindhoven	43,2	6,7	6,5
Groningen	31,8	6,3	5,7
Rotterdam	47,3	6,1	5,0
Nijmegen	9,7	6,0	4,0
Twente	29,4	5,8	4,0

(fte) = gemiddelde stafbezetting '92-'95
Kwal = gemiddeld kwaliteitsoordeel, gewogen naar omvang van onderzoeksgroepen. Alle cijfers vermenigvuldigd met 2.
Prod = idem voor productiviteit

Reisbureau deelt gratis fietsen uit

Het studentencorps van de VU heeft tweehonderd fietsen gekregen van het reisbureau Kilroy Travels. Ook andere studentenverenigingen kunnen de komende jaren in aanmerking komen voor gratis fietsen.

door
Frank
Steenkamp
HOP

Met het uitdelen van gratis fietsen wil Kilroy Travel een plaats

veroveren op de reismarkt voor jongeren en studenten. In Scandinavië is het bureau de grootste op dit gebied. In Nederland wil men de concurrentie met bureau's als de NBBS aangaan. De stunt met fietsen moet Kilroy naamsbekendheid geven. Als de actie in Amsterdam succes heeft,

zijn er de komende jaren steeds vijfhonderd fietsen beschikbaar. Bij het VU-corps heeft men de fietsen in gebruik aan de nieuwe eerstejaars. Of ze hun fiets mogen houden was woensdagochtend nog niet duidelijk.

Andere studentenverenigingen die in aanmerking willen komen voor gratis fietsen, kunnen schrijven naar: Kilroy Travels, Singel 413, 1012 WP in Amsterdam.

Wat schuift 't?

Foto: Bram Saeys

Ga in zee met ICéPé

'ICéPé denkt met je mee', 'Kom op de thee met ICéPé', of 'ICéPé hoezeel'. Aan slogans heeft Joost Vervoort geen gebrek. Met een beetje creatief denken zijn er allerlei swingende teksten te verzinnen bij de naam ICéPé. En creatief mag je Joost wel noemen. Hij is namelijk eigenaar van een eenmans softwarebedrijf en richt zich op het schrijven van educatieve software en het maken van allerlei presentaties. Een

van zijn producten zal vanaf dit jaar op het MBO gebruikt worden bij het onderwijs; een interactief softwarepakket voor natuur- en scheikunde. Joost: 'Het idee voor dat softwarepakket komt oorspronkelijk van mijn vader. Die is zelf leraar en momenteel actief op het gebied van onderwijsontwikkeling. Hij was er mee begonnen en het idee leek hem wel wat. Hij heeft mij toen gevraagd ernaar te kijken. Ik ben er vorig jaar de hele zomer mee bezig geweest. Het resultaat was goed genoeg om er mee naar een uitgever te stappen.'

Het pakket bestaat uit een leer- en een werkboek en twee diskettes met de interactieve software. Het leerboek heeft Joost samen met zijn vader geschreven. In het werkboek komen naast vragen ook experimenten voor. Deze kunnen door de leerlingen dankzij het programma van Joost virtueel worden uitgevoerd op de computer. Joost: 'Het zijn vaak simpele experimentjes, die bedoeld zijn om je meer gevoel te geven voor wat er in het echt zou gebeuren. Echte experimenten worden natuurlijk nog steeds uitgevoerd.

Bij experimenten op de computer kan je echter dingen duidelijk zien die bij een echt experiment moeilijk duidelijk te maken zijn.' Joost laat enkele voorbeelden zien. Bijvoorbeeld de kracht die wordt uitgeoefend op een man in de lift. Bij het versnellen van de lift treedt even een piek op. Duidelijk te zien op de computer, maar moeilijk op te meten in een echt experiment. Joost zorgde er trouwens voor dat er ook een beetje humor door zijn programma is verwerkt. Zo gaan bij het experiment met een fietser alle bomen scheef staan als de wind te hard waait. Of knallen de thermometers op een kookplaat als de temperatuur onredelijk hoog wordt gezet. Joost moet nog steeds wennen aan het feit dat hij nou 'directeur van iets' is. Zegt: 'Ik denk altijd: 'Het is net echt'. Omdat ik zelf alles maak, voelt het nog steeds heel vreemd aan om die pakketten als ICéPé-producten aan de man te brengen. Ik vraag me steeds af of die kinderen het programma serieus zouden nemen als ze wisten dat het door een studentje met rooie krullen was geschreven.' Bij een verwijzing naar Bill Gates die ooit in een garage begon, moet Joost lachen. 'Ik denk niet dat ik zo ver wil gaan. Ik ben nu al op het punt gekomen waar ik moet kiezen of ik zo doorga of dat ik werknemers ga inhuren. Van dat laatste schrik ik nog terug. Als je werknemers aanneemt moet je

niet alleen extra dingen gaan bijhouden zoals een loonadministratie, je wordt ook verantwoordelijk voor die mensen. Ik zou af en toe misschien hard moeten optreden en dat vind ik niet leuk.' Tijdens zijn prille directeurschap heeft Joost zich al een paar keer stevig op z'n strepen moeten staan. Een keer bij de softwareleverancier en een maal bij de leverancier van zijn computer. 'Ik had alles bijna af, toen de computer crashte. Stress! Het pakket moest tegen het eind van de week klaar zijn, de leverancier beweerde dat reparatie anderhalve week zou kosten. Ik heb toen persoonlijk het hoofd van de technische dienst onder druk moeten zetten om het direct gerepareerd te krijgen. Ik moest het pakket binnen die week afkrijgen, anders zou de uitgever het waarschijnlijk pas het volgend jaar willen afnemen. En dan bleef ik een jaar lang zitten met mijn investeringen in de software en de computer.' Joost ziet zelf wel toekomst zitten in zijn educatieve software als onderdeel van het onderwijsprogramma. Hij vindt dan ook dat het MBO, waar deze vorm van onderwijs al wordt toegepast, wat dat betreft voorloopt op de TUE. Wie weet? Misschien levert ICéPé in de toekomst ook software aan de TUé.

Naam: Joost Vervoort
Studeert: Werktuigbouwkunde

Baan: Directeur ICéPé Software
Verdiert: fl. 50,- per uur

In de rubriek 'Wat schuift 't?' doen Miguel Alvares en Rob Schram elke week verslag van de bijbaantjes waarmee studierend Eindhoven het hoofd financieel boven water tracht te houden.

Supersnelle elektronen als alleskunnners

De versnellertechnologie, vroeger voornamelijk gebruikt voor fundamenteel natuurkundig onderzoek, kent steeds meer toepassingen. Dat bleek tijdens een vorige week op de TUE gehouden conferentie over dit onderwerp.

Elektronenversnellers en de daarmee geproduceerde stoffen spelen al enige tijd een belangrijke rol bij de behandeling van kanker. In de chemie maakt men met versnellers nieuwe materialen en de nano-elektronica wordt tegenwoordig mede mogelijk gemaakt door gebruik van deeltjesversnellers. Ten aanzien van energieproductie kan met versnellers zelfs een alternatief ontstaan voor de traditionele kerncentrale.

Vorige week namen 160 onderzoekers deel aan de vijfdaagse conferentie ECAART 5; de *European Conference on Accelerators in Applied Research and Technology*. De deelnemers kwamen uit 34 verschillende landen, waaronder naast onderzoekers uit de Verenigde Staten en de meeste Europese landen ook researchers uit Japan, China, Australië, Zuid-Afrika en Egypte. De organisatie was in handen van de vakgroep Kernfysische Technieken van de faculteit Technische Natuurkunde, geleid door prof.dr. Martien de Voigt. Dat de conferentie in Eindhoven gehouden werd, terwijl er nog twee andere gelegdheden voor waren, vormt een internationale erkenning van de prestaties in dit vakgebied van Nederland in het algemeen en Eindhoven in het bijzonder, aldus De Voigt. Ook de goede faciliteiten in de vorm van een nieuw ingericht auditorium, en eerder opgedane ervaring in de organisatie van een soortgelijke conferentie speelden mee bij de toewijzing. De sponsoring, waar De Voigt en zijn medewerkers zich meer dan een jaar mee bezig hebben gehouden, stemde ook tot tevredenheid. Een 'aanzienlijke fractie' van het totale budget van anderhalve ton werd uiteindelijk opgebracht door de sponsors.

Cyclotrons

Deeltjesversnellers bestaan uit een lange, rechte of cirkelvormige (een zogenaamd cyclotron) buis, waarin veelal onder hoog vacuüm ionen, atoomkernen, elektronen of andere geladen deeltjes worden versneld. Dit gebeurt met allerlei magnetische en elektrische velden, die geproduceerd worden door grote spoelen en dergelijke die om de versnellerbuis heen staan. Hiermee kan men de geladen deeltjes opstuwten tot snelheden die dicht tegen de lichtsnelheid aanliggen, waarbij de deeltjes bij kleinere versnellers ieder enkele tientallen MeV bewegingsenergie hebben. Vroeger deed men met een kleinere versneller, zoals die die in het cyclotrongebouw op de TUE staat, fundamenteel onderzoek. Allerlei deeltjesbundels werden op elkaar geschoten om de diepere structuur van de materie te ontrafelen. Tegenwoordig is dat soort fundamenteel onderzoek verplaatst naar de enorme cyclotrons, zoals die bij het CERN in Genève, die een diameter van vele kilometers hebben. De kleinere versnellers, zo vertelt De Voigt, worden steeds meer gebruikt voor praktische technologie-toepassingen, zoals ook wel bleek op de conferentie. De nano-elektronica, misschien wel de snelst groeiende tak in hoog-technologische producten, maakt tegenwoordig ook veel gebruik van deeltjesversnellers. Enerzijds om zulk soort hele kleine structuren in elektronica te

door
Emile
Martens

Vorige week stond het auditorium vijf dagen lang in het teken van de conferentie over deeltjesversnellers: ECAART 5. Foto: Bram Saeys

inspecteren door middel van een SEM; een *Scanning Electron Microscope*. Anderzijds bij het etsen van dat soort structuren in bijvoorbeeld silicium; de zogenaamde lithografie. Dat gaat vaak met licht, maar het kan ook met versnelde elektronen, zo werd op de conferentie duidelijk. Met een relatief goedkope elektronenbundel, met energieën van 50 tot 100 keV, zijn patronen te maken met afmetingen tot slechts vijftig of zelfs tien nanometer doorsnede. De datacapaciteit van zulke 'nanodevices' kan oplopen tot een gigabyte per vierkante centimeter. Naast de directe productie van elektronische schakelingen behoren ook maskers voor de productie van IC's en bijvoorbeeld lenzen voor CD-spelers tot de mogelijkheden. Met een nauwkeurig uitgeët optisch rooster kunnen zelfs laserbundels met telkens een golflengteverschil van 1 nanometer gemaakt worden, of een rooster dat een atoombundel kan doorlaten of blokkeren.

PET-scan

Met kernreactoren kunnen radio-isotopen gemaakt worden; atomen met dezelfde chemische eigenschappen als de stabiele varianten, maar met een instabiele atoomkern. Bij het verval van de kern komt er straling vrij, die gebruikt kan worden bij bijvoorbeeld de bestrijding van kankercellen. Kernreactoren produceren veelal isotopen die elektronen uitzenden. Met een deeltjesversneller, zo werd vorige week betoogd, is de reactie veel beter te beheersen en kunnen isotopen gemaakt worden die heliumkernen of positronen, de antideeltjes van elektronen, uitzenden.

Omdat er met een deeltjesversneller meer mogelijk is, zijn soms ook de problemen van isotoop-productie met een reactor te omzeilen. Vaak wordt er namelijk niet alleen het gewenste isotoop gevormd, maar ook nog een andere. Deze atomen reageren chemisch hetzelfde en zijn dus niet chemisch te scheiden. Met een versneller bestaan er vaak andere wegen om de bedoelde isotoop te produceren zonder vervuiling. Daarnaast zijn er ook isotopen te maken van atomen die in het lichaam voorkomen, zoals koolstof, stikstof of zuurstof. Met de positronstraling die deze isotopen uitzenden kan een

scan gemaakt worden, de bekende PET-scan.

Energieproductie

Chemici gebruiken tegenwoordig versnellers om nieuwe materialen te maken. Zo kunnen ze polymeren met elektronen bestralen, om door radicaalvorming in de polymeerketens meer dwarsverbindingen tussen de ketens te creëren. De eigenschappen van de polymeren zijn nauwkeurig te veranderen, door de hoeveelheid straling te variëren. Er worden met versnellers ook nieuwe bio-materialen gemaakt, die door het menselijk lichaam geaccepteerd worden en dus ge-

bruikt kunnen worden bij allerlei operaties. De straling afkomstig uit versnellers kan tevens materialen steriliseren, waarbij de micro-organismen gedood worden door gamma-straling. Wellicht de meest tot de verbeelding sprekende toepassing van deeltjesversnellers is te vinden in de energieproductie. Met een deeltjesversneller die op zich alleen geladen deeltjes versnelt, is namelijk ook eenvoudig een neutronenbron te maken. Men schiet daartoe een intense bundel snelle protonen op een trefplaatje van bijvoorbeeld een metaal, waarbij men een zodanige kernreactie opwekt dat een bundel neutronen wordt gecreëerd. De geproduceerde intensiteit van zo'n neutronenbron is nu al gelijk aan de intensiteit van neutronen geproduceerd in een normale kernreactor, en zal nog toenemen. Voor de productie van energie wordt dan de bundel neutronen, na te zijn afgeremd tot de juiste snelheid, op een hoeveelheid Thorium-232 geschoten. Dat veroorzaakt een kernreactie die Uranium-235 levert. Dit uranium-isotoop is hetzelfde als die gebruikt wordt in kernreactoren om energie op te wekken. Het Uranium-235 splijt namelijk snel, waarbij veel energie vrijkomt. Opwekking van kernenergie via een versneller heeft twee aanzienlijke voordelen, stelt De Voigt. Zo produceert dit proces geen Uranium-238, en daardoor ook geen Plutonium-239; de gevreesde zeer giftige, radio-actieve stof die ook de basis vormt voor kernwapens. Het gevaar voor proliferatie zou met kernenergie uit deeltjesversnellers dus kleiner worden. Daarnaast is dit proces veel veiliger. De neutronen voor de reactie komen namelijk van buiten de splijtstof, uit de versneller. Als er iets fout gaat kan simpelweg van buiten de versneller uitgezet worden. De brandstof, Thorium-232, is overigens net zo ruim voorradig als uranium voor kernreactoren.

Radio-isotopen voor geneeskundige toepassingen

Op het TUE-terrein huist het bedrijf Amersham Cygne, waar bij Cygne staat voor 'Cyclotronoepassingen in de Geneeskunde Nederland', dat radio-isotopen voor geneeskundige toepassingen produceert. De toenmalige stichting Cygne heeft in de jaren '81 tot '86 een goede methode ontwikkeld om Iodium-123 te maken, waarna het als bedrijf verder ging met de productie. Er werken nu ongeveer dertig mensen bij de onderneming, die in '96 fuseerde met het Engelse bedrijf Amersham. Cygne produceert met het voor de benodigde tijd gehuurde cyclotron van de TUE ongeveer 150 verpakkingen Iodium-123 per week. Elke verpakking kan gebruikt worden voor vijf tot tien patiënten, legt logistiek

manager Rob Dekkers uit. Het radio-actieve Iodium-123, dat door Cygne chemisch gebonden wordt aan hoofdzakelijk injectievloeistoffen, kan bijvoorbeeld gebruikt worden ter diagnose van tumoren. Ook produceert men generatoren met Rubidium-81, dat vervalt naar het kortlevende isotoop Krypton-81m. Dit radioactieve edelgas maakt het bij inademping mogelijk om nauwkeurige longventilatiefoto's te maken. Het Iodium-123 voert Cygne uit naar landen over heel Europa en zelfs incidenteel naar Zuid-Afrika. Omdat het product radioactief is en vlug vervalt, is snel en veilig vervoer een vereiste. Tussen productie in Eindhoven en gebruik ter plaatse zit vaak slechts 36 uur, vertelt Dekkers. De producten worden vervoerd door speciale auto-koeriers en vaak in

combinatie met luchtvracht. Dit alles gaat onder uitgebreide veiligheidsmaatregelen. De straling die de verpakking uit komt, voldoet aan de strenge internationale normen. De Stralings Beschermings Dienst in gebouw Athene voert de controles uit bij de productie en verpakking in Eindhoven. De chauffeurs van de koeriersdiensten moeten in het bezit zijn van een speciaal diploma. Door een incident met soortgelijk materiaal heeft de KLM onlangs alle radioactieve luchtvracht geboycot. Op het ogenblik gebruikt Cygne de luchthavens van Brussel en Düsseldorf, meldt Dekkers, maar Cygne praat met de KLM over een oplossing.

Een SG-programma rond belijden, tango dansen en scheren

door
Gerard
Verhoogt

Wat hebben Cruise, Kidman en Travolta met elkaar gemeen? Ze zijn lid van de Scientology Church; een organisatie die dit jaar weer in het nieuws was omdat de leden daarvan uit de Duitse overheidsdienst geweerd werden. Maar is Scientology wel een sekte? Een Belgische commissie vindt van wel. Hun inventarisatie leverde ruim 1300 sekten op, waaronder ook de ultraconservatieve kerkelijke organisatie Opus Dei. Lopen leden (psychische) schade op, en zo ja, hoeveel dan? De Hollywood-sterren zijn over dit aspect niet erg spraakzaam, maar wellicht verschaft de discussie op 24 september meer duidelijkheid. Deelnemers daaraan zijn een lid van Summit Lighthouse, een deprogrammeur en een cultureel antropoloog annex specialist in religieuze bewegingen.

Ed van Thijn onthult op maandag 13 oktober in SG-Aktueel (elke maandag van 12.45 tot 13.30 uur) hoe hij als waarnemer bij de verkiezingen in Sarajevo omging met de treiterijen van vooral de Serviërs. Het thema Duurzaamheid wordt dit trimester niet alleen bediscussieerd op 15 oktober, maar al op 23 september begeleiden leden van Loesje studenten bij een workshop over het maken van posters over dit onderwerp. Schrijf je hiervoor op tijd in bij SG.

Tango

Natuurlijk zijn er dit trimester de Open Podia Klassiek en Pop, en daarnaast treedt onder meer het Tsjechisch Baroktrio op. Geheel naar de huidige opvatting om oude muziek zo authentiek mogelijk te brengen, speelt dit trio 18e- en 19e-

De Hollywood-vedetten Tom Cruise, Nicole Kidman en John Travolta komen niet naar Studium Generale, maar gaan wellicht wel over de tong in het discussieprogramma over sekten. Zeker is de komst van vooraanstaand PvdA-lid Ed van Thijn. Deze ex-burgemeester en -minister verdient tegenwoordig de kost als organisatieadviseur en is op 13 oktober te gast bij SG-Aktueel. Andere gasten zijn de schrijfster Nelleke Noordervliet, de vertaalster Barber van de Pol, het Nederlandse sexteto Canyengue (tango) en het energieke duo Clemens van der Ven (pianist/leadzanger) en Sjoerd van Bommel (drummer/zanger). Verder biedt SG films, lezingen, een workshop met Loesje, een installatie met videoclips en een expositie rond de Philishave en zijn bedenker Alexandre Horowitz.

Scène uit Fargo, de jongste film van de gebroeders Joel en Ethan Coen, 11 september om 20.00 uur te zien in de blauwe zaal van het auditorium.

eeuwse stukken op originele instrumenten. Grote trots is een forte-piano Stein-Wien uit 1803, de voorloper van de moderne vleugel. Ook het Nederlandse sexteto Canyengue, dat ooit met de Argentijnse grootheid Astor Piazzola speelde, geeft acte de presence op 17 september. Bandeonespeler Carel Kraaijenhof bewerkt pop-, jazz- en klassieke elementen tot een nieuw geluid op tango-gebied. Op 1 oktober komt het energieke

duo van Clemens van der Ven en Sjoerd van Bommel. Die laatste speelde onder meer bij Bots en samen met de muzikale clown Jango Edwards (die overigens woensdag 10 september zelf te zien is op het Humor- en Cartoofestival). Een rauwe zang, stevige bas en drum kenmerkt hun mix van New Orleans en Rhythm and Blues. Niet voor niets riep het vakblad Music Maker hun cd 'Is it you' uit als Eigen Beheerd van het Jaar.

De literatuurcommissie nodigde voor dit trimester twee grote namen uit. De eerste is Barber van de Pol, die een nieuwe vertaling maakte van Cervantes' boek 'Don Quichot'. Wat ze daar allemaal voor over had, zoals het bezoeken van de plaatsen waar Don Quichot rond zou hebben gedooled, vertelt zij op 10 september. Op 5 november is het de beurt aan Nelleke Noordervliet. De schrijfster is tevens medewerkster aan het radio-programma 'De tafel van Pam',

waar ze temidden van flapuits als Boudewijn Büch en Theo van Gogh, wel zinnvolle opmerkingen maakt.

Eetfilms

Behalve de acht films die SG dit trimester vertoont is er nog meer goed nieuws: er komt een nieuwe 35 millimeter projector, zodat er weer recente films gedraaid kunnen worden. Voorlopig eerst nog enkele 'recente' en 'oude' klassiekers. Een Nederlandse filmvond met 'De jurk' van Alex van Warmerdam en 'Lang leve de Koningin' met Monique van der Ven (zie ook de cultuurpagina). Vervolgens het wrangkomsche ' Fargo', met daarin een man die zijn vrouw laat ontvoeren, maar zijn greep op de situatie totaal verliest. Bij de Tarkovski-klassieker 'Stalker' is tevens een lezing. De eerste uit de serie 'Eetfilms' is 'The cook, the thief, his wife and her lover'. In zijn meest geruchtmakende en toegankelijke filmklassieker combineert regisseur Peter Greenaway seks, dood en eten. Zo ook regisseur Marco Ferreri in 'La grande bouffe'. Poëtischer en fijnbesnaarder zijn 'Au petit Marguery' en 'Eat drink man woman' over eten en de familieband.

Nog meer visueel geweld: op 22 oktober zijn op de loopbrug honderden videoclips te zien in een speciale installatie. Een walkman met koptelefoon geeft de mogelijkheid om meer te doen dan alleen maar kijken en luisteren. Theaterliefhebbers kunnen dit trimester naar twee excursies: 'Fly away'; een revue van Arjen Ederveen, en 'Antonius en Cleopatra' van Shakespeare door het RO-theater en Oranjestad. Het aangekondigde programma van Blok & Steel heeft de groep eenzijdig afgezegd.

'Horowitz en de Philishave' is de tentoonstelling in de hal van het hoofdgebouw. Het is niet alleen een eerbetoon aan de ontdekker van de Philishave, maar tevens voor design door de jaren heen, megatronica en van het veranderende productieproces. De opening is 12 september, met lezingen. Frits Philips verricht de opening.

Bouwkunde heeft eigen herkenningspunt

door
Sveta
Litvinova

Sinds begin juli staat voor de entree van het hoofdgebouw een bijzondere object: twee halfronde bogen die boven en beneden naar elkaar toe buigen, maar die niet op elkaar aansluiten. Het staat bekend als de 'Bouwkunde-poort' en is het resultaat van een workshop die de faculteit Bouwkunde vorig jaar voor alle eerstejaars studenten heeft georganiseerd. Het doel van deze workshop was het creëren van een herkenningspunt voor de faculteit, die nog altijd geen eigen gebouw ter beschikking heeft. Vijftien ateliergroepen hebben aan de workshop deelgenomen. Van elke groep werd een ontwerp gekozen en dat werd gebouwd op een schaal 1:2. Daaruit koos een jury het winnende ontwerp. Dat kwam

deze eerste keer op naam van Boyke Kooijmans en Kim Diedereren. Oorspronkelijk was het de bedoeling om een individueel ontwerp te maken, maar omdat de ideeën van Kooijmans en Diedereren heel dicht bij elkaar zaten, hebben ze het samen uitgewerkt. De poort is 4,5 meter hoog en meer dan elf meter breed. Hij is gemaakt van verlijmd gasbetonplaten. Veel mensen hebben aan de daadwerkelijke bouw bijgedragen: het atelier van het winnende ontwerp, de afstudeerders, de begeleiders en natuurlijk de ontwerpers zelf. Het heeft even geduurd voor de studenten goedkeuring van de faculteit kregen: het kostte namelijk zo'n zesduizend gulden om de poort te bouwen. Uiteindelijk was de bouw in een week klaar. 'Wij hebben het woord 'poort' figuurlijk genomen. De andere ontwerpers kozen voor een 'klassieke' vorm', vertelt Kim Diedereren. 'Als je de poort van verschillende

kanten bekijkt, lijkt hij steeds anders te zijn. Van de kant van de vijver kun je precies de zijingang van het hoofdgebouw zien, en dus die van Bouwkunde. Daarnaast bedriegt hij de toeschouwer: van heel ver weg lijkt het één geheel en pas van dichtbij zie je dat het twee losstaande onderdelen zijn.' De studenten vonden het heel leuk om zelf hun idee uit te mogen voeren. Als eerstejaars krijg je meestal weinig kans om iets anders dan modellen in elkaar te zetten. Voor hen is het samenwerken aan een project zeker een leerzame ervaring geweest. De poort blijft tot eind december staan. De docenten van de faculteit Bouwkunde hopen in de toekomst nog meer van dergelijke workshops te kunnen organiseren. De faculteit zou zo elk jaar een nieuwe 'gezicht' kunnen krijgen.

De bouwkundestudenten Boyke Kooijmans (rechts) en Kim Diedereren in hun poort. Foto: Bram Saeyns

GEO-gebouw officieel geopend

door
Désiree
Meijers

Duurzaam bouwen en beheren is één van de belangrijkste speerpunten van de faculteit Bouwkunde. Dit zei prof.dr.ir. Jan Kerstens, decaan van de faculteit Bouwkunde, bij de opening van het GEO-gebouw (Gebuik Energie uit de Omgeving) afgelopen dinsdag. Het GEO-gebouw huisvest een testruimte voor onderzoek naar energiesystemen en ligt naast de koepel op het TUE-terrein. In de volgens Kerstens 'spraakmakende testfaciliteit' worden zo'n veertien onderzoeksprojecten uitgevoerd, die deel uitmaken van het researchprogramma van de opleiding Installatietechniek van de faculteiten Bouwkunde en Werktuigbouwkunde. Met een druk op de knop waarbij rook vrijkwam vanuit het 'energiedak', verklaarde Kerstens de GEO-Testsite officieel voor geopend. Tijdens een toespraak voorafgaand aan de opening lichtte prof.ir. Pierre Leijendeckers het onderzoekprogramma van de opleiding Installatietechniek toe. In het GEO-gebouw wordt onderzoek gedaan aan klimaatgevelconstructies, warmtepompsystemen met koude-opslag, energiedaken en energiezuilen voor woning- en utiliteitsbouw. Ook

Bouwkundedecaan prof.dr.ir. Jan Kerstens verricht de officiële opening van het GEO-gebouw. Foto: Michael Broekmeulen

worden er fotovoltaïsche (zonnecellen) systemen getest. Het thermisch en hygrisch gedrag van gevelbekledingsystemen en hoogrendementsbeglazing vormen eveneens bron van studie. Een speciaal woord van dank richtte decaan Kerstens tot de bedrijven uit de regio die installaties en apparaten beschikbaar stelden voor het inrichten van deze GEO-Testsite. Aan de andere kant merkte Kerstens op dat nog te veel bouwbedrijven te weinig gebruik maken van de kennisinfrastructuur die de faculteit Bouwkunde te bieden heeft.

Centraal Stembureau

Kiezersregisters ter inzage
Vrijdag 5 september is de laatste dag waarop de kiezersregisters nog ter inzage liggen. Kiesgerechtigden die nadat de kiezersregisters zijn vastgesteld door het Centraal Stembureau, niet in de kiezersregisters voorkomen, kunnen zich niet kandidaat stellen en kunnen op 4 december niet stemmen. De kiezersregisters liggen van 9.00-12.00 en van 14.00-17.00 uur ter inzage op de volgende plaatsen: de faculteitssecretariaten van Technologic Management (PAV A.3), Wiskunde en Infor-

CvB Nieuws

Gelet op artikel 9.13 van de Wet op het hoger onderwijs en onderzoek en het terzake gevoerde overleg met de vertrouwenscommissies uit de faculteitsraden besluit het College van Bestuur tot de navolgende benoemingen in faculteitsbesturen met ingang van 1 september 1997:

1. Faculteit Technologie Management Prof.dr. W. van Gelder, tot decaan tot 21 augustus 2001, prof.dr. P.M. Bagchus, tot derde lid en ir. M.J.M. Verbruggen, tot directeur bedrijfsvoering, beiden tot 1 september 2001;
2. Faculteit Wiskunde en Informatica Prof.dr. J.C.M. Baeten, tot decaan, prof.dr. J.K. Lenstra, tot derde lid, G.H. Pasmans, tot directeur bedrijfsvoering, allen tot 1 september 1999 en P.D. Biemond, tot studentadviseur tot 1 september 1998;
3. Faculteit Technische Natuurkunde Prof.dr. W.J.M. de Jonge, tot decaan, G.H. Pasmans, tot directeur bedrijfsvoering, beiden tot 1 september 2001, dr. R.G. van Welzenis tot derde lid, tot 1 september 1999 en J.C.A. Roijers

tot studentadviseur tot 1 januari 1998;

4. Faculteit Werktuigbouwkunde Prof.dr.ir. M.J.W. Schouten, tot decaan tot 1 september 2000, prof.dr.ir. H.E.H. Meijer tot derde lid en H.A.J. Hendriks tot directeur bedrijfsvoering, beiden tot 1 september 2001;
5. Faculteit Elektrotechniek Prof.dr.ir. W.M.G. van Bokhoven tot decaan en dr.ir. J.M. Wetzter tot derde lid, beiden tot 1 september 2001;
6. Faculteit Scheikundige Technologie Prof.dr. R. Metselaar tot decaan, prof.dr.ir. A.A.H. Drinkenburg tot derde lid, L.W.J.C. de Kort, tot directeur bedrijfsvoering, allen tot 1 september 2001 en M.H.L. Reubzaet tot studentadviseur tot 1 september 1998;
7. Faculteit Bouwkunde Prof.dr.ir. J.G.M. Kerstens, tot decaan, ir. H.G.A. Rikhof, tot directeur bedrijfsvoering, beiden tot 1 september 2001 en F.P. Treffers tot studentadviseur tot 1 januari 1998.

matica (HG 6.19), Technische Natuurkunde (NL A 01.44), Werktuigbouwkunde (WH 2.127), Elektrotechniek (EH 1.10), Scheikundige Technologie (SH 1.03), Bouwkunde (HG 5.43), het Centraal Stembureau (BG 3.03), het Studenten Service Centrum (HG 0.08). Dinsdag 9 en woensdag 10 september liggen de schriftelijk ingediende verzoeken tot verbetering, en de ambts-halve door het Centraal Stembureau aangebrachte verbeteringen van de kiezersregisters, die zijn aangelegd voor de verkiezingen van de leden van de raden, ter inzage bij het secretariaat van het Centraal Stembureau. Tijdens deze twee dagen kunnen

schriftelijk bezwaren tegen de voorgestelde verbeteringen worden ingediend bij het Centraal Stembureau door: ieder lid van de universitaire gemeenschap, waar het de verkiezing van de personeels- en studentleden voor de universiteitsraad betreft; ieder lid van een faculteitsgemeenschap, waar het de verkiezing van de personeels- en studentleden voor een faculteitsraad betreft; iedere belanghebbende, waar het de verkiezing van de leden voor de dienstraden betreft. Op 11 september stelt het Centraal Stembureau in een openbare zitting de kiezersregisters vast. Deze zitting vindt plaats in vergaderzaal 3 in het bestuursgebouw; aanvang 10.00 uur.

Interne vacature

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

In TUECIS is onder Gopher een overzicht te vinden van de meest actuele vacatures bij de TUE en andere universiteiten en instellingen.

Bij het Onderwijsbureau van de faculteit Scheikundige Technologie bestaat een vacature voor een

Hoofd Onderwijsadministratie

V37336

Algemeen

Het Onderwijsbureau valt onder leiding van de opleidingsdirecteur. De hieronder genoemde deeltaken zullen zelfstandig worden uitgevoerd in samenwerking met de voorzitter van de examencommissie, de beleidsmedewerker onderwijs en de studieadviseur.

Taken

U wordt belast met de leiding van de studentenadministratie en u levert de rendementcijfers aan op vak- en opleidingsniveau. U fungeert als secretaris van de examencommissie en als secretaris van het Onderwijs en Examenreglement (OER). De daaruit voortvloeiende werkzaamheden (het opstellen van brieven, overzichten, adviezen) voert u zelfstandig uit. U draagt zorg voor de bewaking van en advisering met betrekking tot examenreglementen en procedures. U draagt zorg voor correspondentie met vakgroepen c.q. studenten. U bewaakt collegeroosters/ruimten voor colleges en instructies. U verzorgt de facultaire studiegids en de facultaire bijdrage aan de TUE-studiegids. Daarnaast treedt u op als faculteitsvertegenwoordiger in het periodiek overleg tussen facultaire studentenadministraties en de Centrale Studentenadministratie. Afhankelijk van uw inpassing in het Onderwijsbureau zult u nog deeltaken verrichten op bijvoorbeeld het gebied van inter-

nationalisatie van onderwijs en/of voorlichting.

Gevraagd

MBO werk- en denkniveau. Affiniteit met automatische gegevensverwerking (bij voorkeur beheersing van spreadsheetprogramma's als Excel en Access). U bent in staat statistische overzichten te genereren en uit deze overzichten een eerste analyse te maken. U bent dienstvaardig en beschikt over goede contactuele vaardigheden. U beschikt over goede uitdrukkingvaardigheid in woord en geschrift.

Aanstelling/salaris

Wij bieden een aanstelling in vaste dienst met een proeftijd van maximaal twee jaar. Het salaris bedraagt maximaal fl. 4905,- bruto per maand (schaal 8), afhankelijk van opleiding en ervaring.

Inlichtingen

Betreffende de functie: prof.dr. F. van Loo, tst. 3780. Overige informatie: H. Wijdeven, tst. 4960.

Hoe te reageren

Uw schriftelijke sollicitatie, vergezeld van uw curriculum vitae, kunt u binnen 14 dagen richten aan A. van Mierlo, directeur beheer van de faculteit Scheikundige Technologie, Postbus 513, 5600 MB Eindhoven, onder vermelding van het vacaturenummer.

Faculteitsberichten

Faculteitsberichten moeten donderdagmiddag voor 15.00 uur via bureau onderwijs bij voorkeur via e-mail (cursor@cur.tue.nl) en eventueel op diskette (WP 5.1) bij Cursor worden aangeleverd. Een bericht wordt één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt éénmaal volledig en vervolgens met verwijzing geplaatst. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

ALLE FACULTEITEN

Wijzigingen collegerooster herfst

TM 4.1, do 1+2,	OK830, AUD 14;	wordt PAV NP17
TM 3.1, ma 5+6+7,	OP171, udBoogaart;	m/z Vervoorn
TM 4.1, ma 5+6+7,	OP171, TM012;	toevoegen
Bdk 1.1, di 3+4,	1K310, PAV P1;	wordt AUD 8
Bdk 1.1, di 1+2,	1K320, Blok A PAV P1;	wordt AUD 8
Bdk 1.1, di 1+2,	1B270, Blok B PAV P1;	wordt AUD 8
Bdk 2.1, di 3+4,	1A160, AUD 8;	wordt PAV P1
Bdk 2.1, di 1+2,	2S120, AUD 8;	wordt PAV P1
N 4.1, ma 1+2,	3N130;	aanvang: 22/9
N 4.1, di 1+2,	3N130;	aanvang: ma 22/9
WMT 3.1, ma 1+2,	6Z260, AUD 15;	wordt AUD 3 maar 1/9: RC k2 en 20/10: AUD 15
BMT 1.1, ma 1+2,	6Q010, AUD 15;	wordt AUD 3 maar 1/9: RC k2 en 20/10: AUD 15
E5 3.1, vr 1+2,	5K100 EEG221;	wordt EH, maar 17/10+14/11: AUD 10
E 4.1, vr 2+3+4,	5P090 EH;	wordt EEG.221
IT 4.1, vr 2+3+4,	5P090 EH;	wordt EEG.221
B5 3.1, do 5+6,	7T260, AUD 3;	wordt AUD 16
B5 3.1, do 3+4,	7U271;	vervalt
IN5 1.1, wo 1+2+3,	2Y330;	wordt ma 5+6+7 AUD 6, maar 20/10: AUD 9
IN5 1.1, ma 1+2,	5A010;	wordt 5A040
IN5 1.1, vr 3e u.,	5A010;	wordt 5A040
IN5 2.1, wo 3e u.,	PP-colloq.;	vervalt
IN5 3.1, wo 3e u.,	PP-colloq.;	vervalt
IN5 4.1, wo 3e u.,	PP-colloq.;	vervalt
IN5 1.1, ma 3+4,	2M100;	maar 20/10: AUD 11
IN5 3.1, vr 2+3+4,	2M350, AUD 16;	wordt AUD 4, niet op 26/9 en 17/10, wel op 24/10
IN5 1.1, vr 3e,	P-col;	wordt 4e u. in AUD 6, maar 17/10: AUD 7
Keuze PP-fase 4.1, wo 1+2,	0A500;	vervalt
Keuze PP-fase 4.1, vr pauze+5e u.,	0T102 TM012;	toevoegen
Keuze PP-fase 4.1, wo nm,	0L951 TM012;	wordt di nm TM012
Keuze PP-fase 4.1, vr nm,	0T302 TM014;	wordt TM012
Keuze PP-fase 4.1, vr nm,	0K141;	vervalt
Keuze PP-fase 4.1, ma 4e u.,	0A302;	vervalt
Keuze PP-fase 4.1, wo 3e u.,	0A302;	vervalt

Capita Selecta Vastgoedbeheer (7U761)

Zie onder de faculteit Bouwkunde

Inleiding in de didactiek van de wiskunde (2W301)

Zie onder de faculteit Wiskunde en Informatica

CTT-cursussen

Het Centrum voor Taal en Techniek organiseert in het najaar 1997 onder meer de cursussen:

- Vergader- en discussietechniek (OT302). Start: vrijdag 5 september (afwijkend van eerdere aankondigingen), 14.00-15.45 uur en 16.00-17.45 uur, TEMA 0.12.
 - Italiaans I (OT451). Start: vrijdag 5 september, 8.45-10.30 uur, PAV NP29.
 - Russisch I (OT511). Start: vrijdag 5 september, 10.45-13.00 uur, TEMA 0.14.
- Voor al deze cursussen kun je je inschrijven bij het Centrum voor Taal en Techniek, TEMA 0.21. De cursussen Leesvaardigheid (OT202), Computertaalkunde (OL955) en Taalvaardigheid Engels (OT612) worden in de vorm van zelfstudie aangeboden.

Stik verhuist

De Stik is verhuist, de nieuwe locatie is HG 1.01 (een verdieping hoger dan de vorige locatie).

Vanaf 22 september worden weer de cursussen Leidinggeven, Vergadertechnieken, Gespreksvoering in bedrijven, Body language in professionele tweegesprekken, Effectief communiceren en Omgaan met interculturele verschillen gegeven.

Inschrijven bij de Stik-kamer: HG 1.01. Voor meer info: zie folders en posters, of bel tst. 2785.

Vacatures Stik-bestuur

De Stik zoekt dringend opvulling van de bestuursfuncties van voorzitter, secretaris en algemeen bestuurslid. De zittingstermijn van de twee overige bestuursleden loopt nog minimaal een half jaar door. In aanmerking komen alle TUE-studenten. De aanstellingsduur is in de regel één jaar. De Stik verzorgt activiteiten op sociaal, communicatief en organisatorisch gebied, zoals de organisatie van de Intro, Pré-Intro en Academy Award. Daarnaast verzorgt men een aantal cursussen en geeft men de AG+DA uit. Het bestuur fungeert als overkoepelend orgaan en draagt zorg voor alle faciliteiten. Geïnteresseerden kunnen zich melden bij de Stik, HG 1.01, tst. 2785.

BOUWKUNDE

Capita Selecta Vastgoedbeheer (7U761)

Dit vak wordt gegeven in de vorm van een lezingencyclus. De lezingen vinden plaats in AUD 15 van 13.30-15.15 uur. De lezingen worden verzorgd door prof.ir. W. Keeris en verschillende gastsprekers. Het vak is bedoeld voor bouwkunde- en TEMA-studenten. Het programma ziet er als volgt uit:

- * Thema 1: Portefeuille-beleid van beleggers in vastgoed
 - drs. A. Hordijk, directeur Raad voor Onroerende Zaken ('Taxatie van vastgoedobjecten') vrijdag 5 september
 - drs. A. Hordijk ('Interpretatie van de ROZ/IPD-vastgoedindex') vrijdag 12 september
 - prof.ir. W. Keeris ('Scenario's demografische ontwikkelingen en structuren voor de ruimtelijke ontwikkeling') vrijdag 19 september
 - drs.ing. J. Nelissen, directeur beleggingen Stichting Pensioenfonds Hoogovens ('Vastgoedbeleggingen in Noord-Amerika') vrijdag 26 september
- * Thema 2: Nederland 2030, toekomstige ontwikkelingen in de woningbouw
 - drs. W. de Jong, MVRM-secretariaat Nederland 2030 (onder voorbehoud) ('Visies op structurele ontwikkelingen en inrichting van Nederland') vrijdag 24 oktober
 - drs.ing. A. Rutjens, MVRM-directie Strategie en Control (onder voorbehoud) ('Consequenties voor de voorraad woningen, zoals stedelijke herstructurerings- en locatiebeleid') vrijdag 31 oktober
 - prof.ir. W. Keeris ('Consequenties en positionering sociale woningsector') vrijdag 7 november

De studiepunten worden toegekend op basis van deelname aan de colleges en de waardering van het te schrijven essay over één van de twee thema's.

Vastgoedbeheer 2 (7U310)

Dit vak bestaat uit een college en oefening. Deze worden op vrijdagochtend in RC 010 gegeven. In week 36 is het rooster als volgt: 8.45-10.30 uur, college; 10.45-11.30 uur, oefening/instructie; 11.45-12.30 uur, oefening/uitwerking. De weken daaropvolgend (37 t/m 39 en 42 t/m 45) verandert het rooster als volgt: 8.45-9.30 uur, oefening/uitwerking; 9.45-11.30 uur, college; 11.45-12.30 uur, oefening/instructie.

Het tentamen is op 24 november en de herkansing vindt plaats op 18 maart 1998.

Stedebouwfysica/wind (7S280)

Dit college start niet als aangekondigd op donderdag 4 september, maar op donderdag 11 september in AUD 1. Op 2 oktober zal er wel college worden gegeven.

Beeldende kunst en architectuur

Dit vak zal dit cursusjaar 1997/98 niet worden gegeven. Dit omdat prof.ir. J. Leering de komende tijd onderzoek zal verrichten en dat de benoemingsprocedure voor een opvolging nog niet is afgerond. Info: prof.dr.ir. Gerard van Zeyl.

ELEKTROTECHNIEK EN INFORMATIETECHNOLOGIE

Elektrische Energietechniek 2 (5K100)

Dit college zal worden gegeven in de collegezaal EH en niet zoals in het rooster staat vermeld in Eeg 02.21. Op 17 oktober en 14 november wordt het gegeven in AUD 10.

Elektriciteitsopwekking en transmissie 1 (5P090)

Dit college zal worden gegeven in collegezaal Eeg 02.21 en niet zoals in het rooster staat vermeld in collegezaal EH.

PP-Colloquium

- dr.ir. J. Blom ('Meten en regelen aan mensen') woensdag 10 september, 10.45 uur, collegezaal EH.

TECHNISCHE NATUURKUNDE

Gasdynamica I (3T120)

Dit vak is verplaatst naar het eerste trimester en is derhalve begonnen op dinsdag 2 september. Het college wordt gegeven in collegezaal W&S 1.20 (kelder) iedere dinsdag het 3e en 4e uur. Voor nadere inlichtingen: prof.dr.ir. M. van Dongen, W&S 0.50, tst. 3194.

Kolen en Elektriciteit (3T270)

Dit vak zal niet gegeven worden in week 37. Nadere inlichtingen: dr. A. Veeffind, W&S 0.54, tst. 4499.

Eerstejaars N-practicum (3A003)

Degenen die deel wensen te nemen aan het eerstejaars N-practicum (3A003) en nog niet ingedeeld zijn in een practicumgroep, dienen zich vóór vrijdag 19 september aan te melden bij J. Millenaar, NL B 02.

Practica

Iedereen die wil deelnemen aan het tweedejaars N-practicum (3B063), de Oefeningen Laboratoriumtechniek, de Bibliotheekinstructie, het Practicum Dataverwerking & -verwerking (3B503), het Practicum Elektronica 2 (5F073), dient zich hiertoe vóór maandag 8 september aan te melden bij de tweedejaars practicum-administratie, NL B 03.

Afstudeervoordracht

- A. Heres ('On the determination of the wall shear stress distribution behind a backward facing step') woensdag 10 september, 9.45 uur, WH 0.05.

TECHNOLOGIE MANAGEMENT

TECHNIEK EN MAATSCHAPPIJ

TDO zoekt studentassistenten

Bij het Centrum Technologie voor Duurzame Ontwikkeling (TDO) is plaats voor twee studentassistenten. De ene functie behelst het organiseren van het multidisciplinaire project duurzame ontwikkeling. Hiervoor zoeken we een student die tenminste twee jaar beschikbaar is (bijvoorbeeld een tweedejaars). De tweede functie betreft het maken van een internet-pagina voor TDO.

Inlichtingen over beide functies: Dione van Noort, TEMA 1.07, tst. 4463.

STAN ACKERMANS INSTITUUT

Eindcolloquia

- * Informatie- en Communicatietechniek
 - ir. K.J. Lammers ('Design Flow and Communication') maandag 8 september, 10.00 uur, EH 10.05.
- * Mechatronisch ontwerper
 - ir. M. Houkes ('Selection, analysis and design of an electromagnetic rotary actuator for electronic throttle control') dinsdag 9 september, 13.30 uur, EL 1.01

WERKTUIGBOUWKUNDE/BIOMEDISCHE TECHNOLOGIE

Afstudeervoordrachten

- E.J.A. Niessen ('Het transiëntgedrag van een drukgevlde scheepsdieselmotor') donderdag 4 september, 11.00 uur, WL 1.44.
- M.J.A. van Gestel ('De haalbaarheid van de Foucault knife-edge test ten behoeve van het meten van asferische lenzen') woensdag 10 september, 16.00 uur, WH 0.5.
- J.M. Arons ('Modelling hybrid systems using prosim and CHI') donderdag 11 september, 11.00 uur, WH 4.14.

WISKUNDE EN INFORMATICA

Inleiding in de didactiek van de wiskunde (2W301)

De eerste overlegbijeenkomst voor dit vak vindt plaats op maandag 8 september vanaf 13.30 uur in HG 6.29.

Algemeen Wiskunde Colloquium

- prof.dr.ir. M.L.J. Hautus ('De Riccativergelijking in de systeemtheorie') dinsdag 9 september, 16.00-17.00 uur, HG 6.09.

Wijzigingen college- en instructieoosters

WS5 2.1. ma nm 2S212 wordt wo nm op 10/09, 24/09, 15/10, 29/10 en 12/11 in Rck1. wo nm 2F402 wordt ma nm aanvang 08/09 in EH 2.23.
IN5-BI-3.1. ma nm 2S212 wordt wo nm op 10/09, 24/09, 15/10, 30/10 en 12/11 in RC k1.

'Onvoldoendes halen is dé manier om een genie te worden'

door
Gerard
Verhoogt

Het monster van Frankenstein als kapper, de Mona Lisa met de koeienkop van La vache qui rit, Breugel's 'Boerenbruiloft' met bliken Campbell's soep à la Andy Warhol; het zijn maar enkele cartoons die ruim zeshonderd cartoonisten uit vijftig landen maakten en die van 7 tot en met 28 september te zien zijn op het Cartoonfestival in de Grand Foyer van de Stadsschouwburg. Uit tweeduizend cartoons koos de festivaljury de honderd beste, met werk van de Nederlanders Jan Sanders, Joost Veerkamp en Bert Witte en de spijkerharde Belgische cartoonist GAL, winnaar van de prestigieuze Tom Smitspenning 1997.

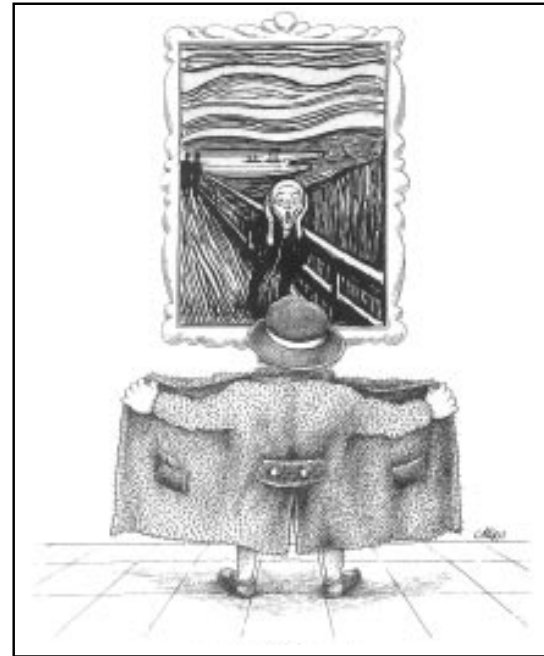
Op het Humorfestival, dat loopt van 6 tot en met 14 september, komt, naast vele (inter)nationale collega's, dus ook Leo Bassi, die de kale kop en de bril van Van Oekel combineert met de mimiek van Jack Nicholson. Hij speelde in Seattle al eens een paar dagen overtuigend het nieuwe schoolhoofd, dat vrolijk verklaarde dat

'Hypnose mag je niet misbruiken', roept Leo Bassi. 'Wel, dat kan me geen donder schelen', zegt hij direct daarop en hij vervolgt zijn show. Met een heerlijke grijns op zijn gezicht en een enorme hamer in de handen legt hij een citroen op een kop van Jut. En hij haalt uit, vlak bij de voorste rij van het publiek. Er volgt nog een sinaasappel, een grapefruit en tenslotte een enorme watermeloen, waar hij eerst nog wat spuuig over uitwrijft. Gelukkig kan iedereen zich afdekken met het vooraf verstrekte plastic.

De anarchistische clown Leo Bassi is de grote ster op het Humorfestival, in en om de Stadsschouwburg. Op 6 september begint daar ook het Cartoonfestival rond het thema 'Kunst met een knipoog'. De cartoons zijn gratis te zien, evenals enkele (buiten)optredens van het Humorfestival. Cursorlezers krijgen voor de show van Bassi tien gulden korting, die dan nog slechts twintig piek kost.

onvoldoendes halen de enige manier was om een genie te worden. Maar Bassi is ook serieus: 'Vroeger was humor geëngageerd, nu moet het alleen maar leuk zijn. Maar wat zou er gebeuren als ik vanavond nou eens echt vijftien mensen zou vermoorden? CNN zou komen, ik zou een legende worden: James Dean, Kurt Cobain, Leo Bassi! Ladies and gentleman, this

is no joke!' Mensen denken 'Het is wèl een joke', als Bassi zijn act vervolgt, terwijl hun gezichten danig betrekken. Het blijkt toch een grap en het is meteen de inleiding tot de volgende: taarten in gezichten smijten, onder het motto 'Vervelend voor die ene, maar héél leuk voor alle anderen. 'Dat is democratie', kraait hij dan vrolijk uit. Bassi is iemand die

Cartoon van Miro Stefanovic

zelfs de grootste zuurpruim mee weet te slepen, ongetwijfeld ook met zijn nieuwe show op 11 en 12 september op het Humorfestival. Zie de brochure of de *Uit Cultuur Krant* voor het hele programma.

Inlevering van deze bon geeft fl. 10,- korting (maximaal vier personen) op de voorstellingen van Leo Bassi op 11 en 12 september in het Globetheater van de Stadsschouwburg.

Warmerdam laat jurk en personages wegwaaien

door
Wouter
Dielesen

De jurk brengt de kijker achtereenvolgens bij een oude vrouw, een huishoudster, een jong meisje en een zwerfster. De vrouwen ontwikkelen allemaal een speciale band met de jurk. De mannen die belangrijk zijn in hun leven worden ook enorm aangetrokken door het kledingstuk, zoals een treinconductor, gespeeld door Van Warmerdam zelf. De jurk zet hem er toe aan zijn seksuele fantasieën te verwezenlijken. Een kunstschilder die bevriend is met de huis-

'Het voordeel van een jurk als rode draad in een film was dat dit vrijheid bood bij het schrijven. Als ik genoeg had van een personage liet ik de jurk gewoon wegwaaien', vertelde Alex van Warmerdam, regisseur en hoofdrolspeler van 'De jurk' ooit in een interview. Van Warmerdam verwierf faam door zijn vorige films 'Abel' en 'De Noorderlingen' en zijn bezigheden in de theatergroep Orkater. 'De jurk' gaat over een zomerjurk met blaadjesmotief, die vier maal van eigenaresse verandert. Hij draait donderdag 4 september om 20.00 uur in de blauwe zaal van het auditorium. De tweede film, 'Lang leve de koningin', begint om 22.00 uur.

houdster, gebruikt de jurk en het motief ervan in zijn werk. Een zwerfster, tenslotte, gaat met het

laatste strookje jurk op zoek naar de ware liefde. 'Lang leve de koningin' is een film

waarin fantasie en werkelijkheid door elkaar lopen. Sara is een meisje van acht die haar vader niet kent. Ze vindt een oude foto waarop haar moeder en een onbekende man staan, met op de achtergrond een schaakbord. In de winkel van de ouders van Victor, een klasgenootje, ziet Sara een schaakspel liggen. Met behulp zijn vader kan ze het spel kopen. Victor leent haar een boekje over schaken, dat de titel 'Lang leve de koningin' draagt. Sara gaat zo op in het schaakspel dat de koning en een koningin, die in een paleis met witte en zwarte stenen wonen, tot leven komen. De koning verveelt zich en wil daarom een oorlog beginnen. De koningin steekt hier een stokje voor: ze verzint

een schaakspel dat de koning zijn plannen doet vergeten. Sara leert samen met de bewoners van het paleis de regels van dit spel. In de stad waar Sara woont vindt intussen een schaaktoernooi plaats. Winnaar wordt Bob Hooke, die de man van de foto blijkt te zijn. Met hulp van de koningin wordt het meisje een schaakwonder en krijgt de kans om tegen Hooke te spelen. De film is het regiedebuut van Esmé Lammers en werd door de Nederlandse filmers zeer goed ontvangen. Vooral de acteerprestaties van koningin Monique van de Ven en Tiba Tossijn als Sara zijn zeer geslaagd.

AGENDA

AOR Zondag 7 september
Robert de Niro speelt opdringerige bewonderaar van honkballer in 'The fan'; bovenbar, 20.30 uur. (*)

Maandag 8 september
Cocktail- en reggaenight; bovenbar, 21.00 uur. (*)

Studium Generale Donderdag 4 september
Avond van de Nederlandse film: 'De jurk' (Alex van Warmerdam) en 'Lang leve de koningin' (Esmé Lammers), blauwe zaal, auditorium, om 20.00 en 22.00 uur. (*)

Maandag 8 september
Zie pagina 2 voor SG-Aktueel (*)

Woensdag 10 september
Barber van der Pol praat over haar grote project: de vertaling van de klassieker Don Quichote. Blauwe zaal, auditorium, 11.45 uur. (*)

Donderdag 11 september
Film: in ' Fargo ' laat domme autohandelaar zijn vrouw kidnappen. Doortastende doch ietwat naïeve agente (Oscar voor beste actrice!) spoort ze op; blauwe zaal, auditorium, 20.00 uur. (*)

Tentoonstellingen Tot 30 september
Tentoonstelling van Urit Luden bij de bouwkundebieb, HG, vloer 4. (*)

Van 7 t/m 28 september
Cartoonfestival rond thema 'Kunst met een knipoog'; Stadsschouwburg, 11.00-17.00. Entree fl. 2,50, voor theaterbezoekers gratis.

Uit in de stad Donderdag 4 september
Nieuwe films Rembrandt: 'Mimic' over genetische manipulatie in New-Yorkse riolen; 'Absolute Power', met Clint Eastwood en een overspelige Amerikaanse president. Plaza: 'Floating Life' (Clara Law), familie uit Hong-Kong emigreert naar Australië; 'Buenos Aires Buena Vista' (Agresti), over het

leven in de Argentijnse hoofdstad; 'The Truce', verfilming van het boek 'Het Respijt' van Primo Levi.

Concert van Kong, totaal mix (dance, rock, ambient) uit alle hoeken van de zaal van de Effenaar, 20.30 uur.

Vrijdag 5 september
Skik, Zilveren Harpwinnaar, treedt na Pinkpop op bij de Effenaar, 20.30 uur.

Zondag 7 september
Humorfestival: ode aan de clown en de Handsome Harry Company (*), buitenpodium. Stadsschouwburg: oa. optredens van Licedei 4 (Russische clowns) en cabaretier Eric Koller.

Belgische feesten, oa. met Vlaamse Reuzenpoppen en veel straatanimatie; Stratumseind, va. 14.00 uur. (*)

Zanger-gitarist Dave van Grinn goes solo; Kaffee de Groot, va. 17.00 uur. (*)

CD-presentatie van Eindhoven band Triad (luistermuziek); Grand Café Berlage, 21.00 uur. (*)

Maandag 8 september
Humorfestival: oa. Wurre Wurre. Buiten: Zwoelie Troelies. (*)

Cubapop van Nueva Manteca; Jazz-café Wilhelmina, va. 20.30 uur.

Dinsdag 9 september
Humorfestival: oa. Licedei 4 en 'Lachen und Weinen' muzikale clowns (Stadsschouwburg).

Woensdag 10 september
Humorfestival: oa. Pien en Bianca (visuele humor), Cirque de Trottoir, Jango Edwards (schouwburg). Buiten: Django Edwards' band The Pheasant Pluckers (*).

Aankondigingen met de aanduiding (*) zijn gratis

Nieuwe hockeyvereniging maakt haar opwachting

door
John
Buitjes

In september '96 begon een groepje enthousiastelingen aan de TUE met hockeyen, maar door gebrek aan een trainer brokkelde dit enthousiasme langzaam weer af. Enkele spelers moesten bovendien aan hun stage beginnen en dit leek het einde van dit initiatief. Pas drie maanden later wist het sportcentrum Ton van Poppel, die vroeger in de hoofdklasse speelde, te contracteren als trainer. Begin dit jaar staken vier mensen de koppen bijeen en onder het genot van een stevige borrel werd besloten de zaken serieus aan te gaan pakken. Met z'n vieren vormden ze de oprichtingscommissie, om zo gezamenlijk een hockeyclub van de grond te krijgen aan de TUE. Secretaris Joks Janssen legt uit hoe ze het aangepakt hebben. 'Allereerst werd er onder de studenten die kwamen trainen, en die vaak al aangesloten waren bij een burgerclub, een enquête gehouden om er achter te komen of ze deel wilden uitmaken van een studentensportvereniging. Onder hen bleek voldoende belangstelling aanwezig. Vervolgens gingen we eens op bezoek bij 'SHOT', de hockeyvereniging van de KU Brabant in Tilburg. Daar hebben we uiteindelijk ons licht opgestoken over hoe we te werk moesten gaan.' Met het ingaan van de lente kon

Een van de sporten die nog ontbrak op de lange lijst van te beoefenen sporten op de TUE was hockey. Eerdere pogingen om een hockeyclub op te richten, stierven telkens een zachte dood, terwijl er toch wel behoefte aan leek te bestaan. De laatste poging die een jaar geleden aarzelend werd ingezet, lijkt meer kans op succes te hebben. De oprichtingscommissie heeft afgelopen vakantie de officiële zaken geregeld en 'Don Quishoot' was geboren.

de club ook buiten gaan trainen, dankzij bemiddeling van Jacques de Mooij, directeur van het sportcentrum. Sindsdien wordt er elke maandagavond (van 20.00 tot 21.30 uur) en donderdagavond (18.30 tot 20.00 uur) getraind op de velden van de Oude Bosschebaan in Woensel. 'Na een grote promotieactie in april en mei nam ook de opkomst bij de trainingen toe', vervolgt Janssen zijn verhaal. 'De statuten werden net voor de vakantie opgesteld. Nu waren we officieel geregistreerd en konden subsidie krijgen.'

Kakkers

In Eindhoven is een overvloed aan hockeyclubs te vinden, waarom besloot men om toch nog een specifieke studentenclub op te richten? Janssen: 'Het voor de hand liggende antwoord luidt natuurlijk dat het leuker is om als student onder studenten te blijven. Daarnaast is het zo goedkoper en

volgens ons hoort hockey bij de echte studentensporten. In Groningen en Delft is het mateloos populair. Die clubs hebben enorme ledenaantallen.' Circa zeventig procent van de Eindhovense leden behoort tot het mannelijk geslacht en de helft van alle spelers komt van de TUE. Genoeg mensen om aan de compe-

titie bij de mannen mee te doen, maar er zijn nog meer vrouwen nodig om daar ook een team mee te kunnen samenstellen. Wie er over denkt om dit jaar nog mee te doen, moet snel zijn, want de competitie begint al op zondag 7 september. Tot slot vragen we Janssen of zich veel 'kakkers' bij Don Quishoot

Leden van Don Quishoot, trainend op de velden aan de Oude Bosschebaan in Woensel. Foto: Bram Saeys

hebben aangesloten. Nadenkend antwoordt hij: 'Als je doelt op het stereotype, dan moet ik zeggen dat er geen uitgesproken hockeyers bij onze vereniging zitten.'

Openstelling sportcentrum succesvol

De proef met de openstelling van het sportcentrum in de vakantieperiode tijdens de mid-daguren is een groot succes gebleken. Gemiddeld maakten tussen

12.30 en 13.30 uur veertig studenten en medewerkers van deze service gebruik. Omdat de capaciteit, onder meer door de verbouwing van de cardiofitnessruimte, beperkt was, konden op sommige dagen mensen niet hun favoriete sport uitoefenen. De squashbanen waren veertien van de 22 beschikbare dagen voor meer dan negentig procent bezet, de fitness kwam vijfmaal aan de honderd procent bezetting, de cardiofitness viermaal. Aangezien bij de start van dit collegejaar de cardiofitnessaccommodatie bijna tweemaal zo groot geworden is, mag verwacht worden dat de wachtlijsten bij deze activiteit tot het verleden gaan behoren.

Het liep qua inzendingen nog niet echt storm bij de eerste editie van onze Cursor Crypto van vorige week. Blijkbaar zijn tijdens de vakantieperiode de hersencellen van studenten en medewerkers ook in retraite gegaan en duurt het weer even voor die op gang gezet zijn. Voor deze editie geldt: de goede oplossingen vóór vrijdag 12 september inleveren bij of opsturen naar de redactie burelen van Cursor (HG 1.19). Vermeld naam, adres en telefoonnummer. De hoofdprijs: een uniek 'Mostly Harmless' T-shirt. Over de uitslag wordt niet gecorrespondeerd.

Horizontaal:

- Pagina 13 (8)
- Deze komiek was ooit populair in Rusland (4)
- Plant de tijdsbepaling voor de plaats (8)
- Snoepgoed voor een buitenaardse padvinder (4)
- Die eilanden horen bij een voetbalclub (6)
- Marcel Wouda dankte God voor dit hoofddeksel (7)

- Zet af die herrie! (7)
- Je kunt er aan zitten of er overheen gaan (6)
- Dat meisje komt als het afgelopen is (4)
- Is dit de auto van de bierleverancier? (8)
- Dezelfde meid (4)
- Groente en verbrand schapenvlees (8)

Vertikaal:

- Dit heeft een visagiste (13)
- Op deze wijze het voorteken dichtbij brengen (6)
- Diner dat geen vervolg kent (7)
- Als voor het slapen gaan je geskapot gaat (11)
- Daar is dit oorlogstuig vaak voor bedoeld (13)
- Gevangenen zitten er hier warm-pjes bij (11)
- Iemand zonder vrijkaartje (7)
- Stuk-Hout-Met-Halskwab-Van-Rund woont hier (6)

Sport kort

TU-HBO

Tenniskampioenschappen

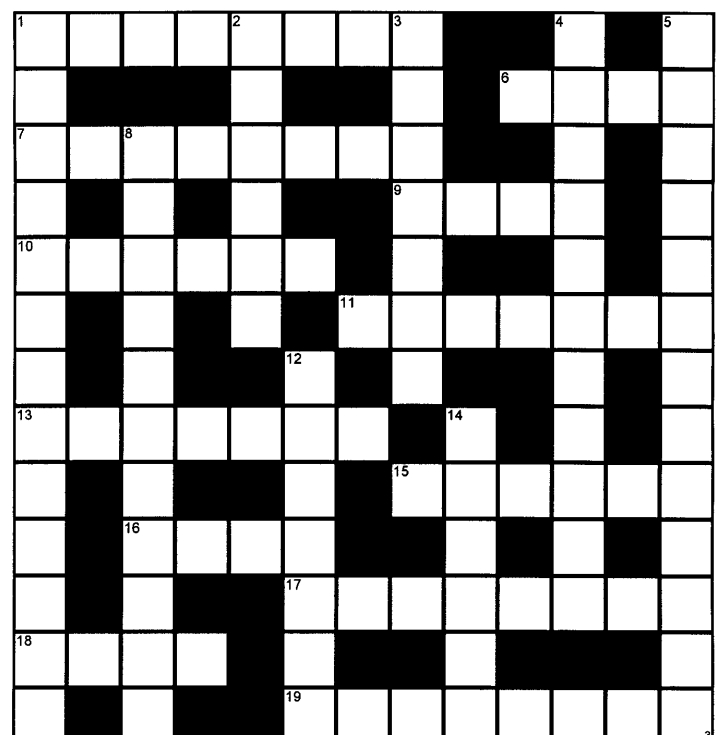
Van 15 t/m 18 september organiseert de Eindhovense Studenten Tennisvereniging Fellenoord de TU-HBO Tenniskampioenschappen. Er wordt in de categorieën B, C en D gespeeld, waarbij opgegeven kan worden voor single, dubbel of mix. Het inschrijfgeld bedraagt vier gulden per onderdeel. Inschrijfformulieren zijn verkrijg-

baar in het tennispaviljoen en bij de portier van het sportcentrum. De inschrijving sluit vrijdag 12 september. Voor meer informatie over de kampioenschappen of over de vereniging kun je contact opnemen met Nick Braat (2129471), of Karin Naaykens (2551456).

Binnenkort

Interne zaalvoetbalcompetitie

Op 15 september gaat de interne zaalvoetbalcompetitie weer van start. Per trimester wordt een halve competitie gespeeld in klassen van acht teams. Inschrijving: van 1 t/m 10 september, bij de portier van het sportcentrum. Kosten: fl. 60,- per team voor het hele jaar. Aantal spelers: minimaal 5, maximaal 10. Info: 2116769 (Martijn), of tst. 3232 (ESSF).

Zac

Zacharias was moe. Heel erg moe. Welnee, je bent helemaal niet moe. Dat denk je alleen maar. Je kan best nog een uurtje blijven. 'Ik ben wel moe', zei Zacharias zachtjes tegen zichzelf. Wel nee. 'Wel ja.' Nietes. Eventjes stilde in z'n hoofd. Toen kwam het andere stemmetje. De felle. Als hij zegt dat hij moe is, dan is hij dat ook. Laat hem met rust. De eerste stem wou net tegensputteren toen er een derde stem doorheen sneed. Dit keer van buiten. 'Hé, Zac, ga je nou nog mee zuipen, of blijf je de hele

avond tegen die fiets aanlullen?' Zucht. Zacharias had helemaal geen zin in die kroegentocht. Hij dronk geeneens alcohol. Bovendien had zijn vader hem gewaar-schuwd zich niet te laten meeslepen door losbandige medestudenten.

Zac, je vader is een oude lul, die weet niet wat plezier maken is. 'Hou je kop', gromde Zacharias, hardop dit keer. 'En noem me geen Zac.' 'Hoezo man', zei Willem. 'Zac, dat is stukken handiger dan Zachalareuanus, of hoe-dat je dan ook mag heten. Kom op, de anderen zijn al pleite.' Met die woorden fietste Willem zijn introkids achterna, gevolgd door een onwillige Zacharias, die zich erover verbaasde dat zijn intro-papa, ondanks alle drank die hij op had, toch nog met een perfecte sinus het terrein van de Bunker af kon fietsen.

Dat was twee weken geleden, tijdens de Intro. Nu struikelde Zacharias de dictatenverkoop uit, een stapeltje rode boekwerkjes

onder de arm geklemd. 'Kijkavond voor (gezellige) eerstejaars student', las hij hardop van een groezelig papiertje dat aan de muur hing. 'Woensdag 10 september. Bellen voor afspraak.' Zacharias twijfelde. Aan de ene kant leek het hem wel leuk, wonen in een studentenhuis. Anderzijds keek hij er een beetje tegen op om bij zijn ouders weg te gaan. En bovendien, hoe zouden eventuele huisgenoten reageren op zijn rare trekjes? Thuis waren ze daar aan gewend, maar in een nieuwe omgeving...

Zacharias Menckenberg was een genie. Tenminste, dat beweerde iedereen in zijn familie. En zijn leraren hadden ook altijd gezegd dat hij een voorbeeldige leerling met veel potentie was. Dat hij uiteindelijk op een universiteit zou belanden, was al direct duidelijk. Zelfs z'n studieklus lag al vrij vroeg vast. Als kind was hij begonnen met het uit elkaar halen van zijn afstand-bedienbare autootjes, en toen hij veertien was had hij

zijn eigen computer in elkaar geknutseld. 'Bovendien', zo fluisterde zijn moeder altijd tegen haar vriendinnen, 'die jongen weet altijd precies hoe hij de video moet programmeren, zonder in het boekje te kijken.' Zacharias ging dus elektrotechniek studeren. En om niet te ver van zijn ouders vandaan te hoeven, ging hij dat doen aan de Technische Universiteit in Eindhoven. Donkerblond haar, groenige ogen achter kleine brillenglazen, een meter tachtig en een beetje aan de magere kant. Zacharias was bepaald geen opvallend figuur. Gewoon een eerstejaars studentje, net als alle anderen die in Eindhoven aan hun eerste jaar begonnen. Nou ja, misschien niet helemaal net als alle anderen. Zacharias had namelijk een kleine afwijking. Zacharias was een klein beetje schizofreen. Niet

dat hij gevaarlijk was of zo. Niet zo iemand die je het ene moment trakteert op een kop koffie en twee minuten later met een honkbalknuppel probeert te bewijzen dat die toch iets harder is dan je hersenpan. Nee, Zacharias had gewoon een beetje last van stemmen. In z'n hoofd. Af en toe zo luid dat hij er hardop mee ging converseren. Maar op wat raar kijkende mensen en een opvallend gebrek aan vrienden na, had Zacharias er nooit echt veel last van gehad. Het was altijd wel goed gegaan. Tot nu toe.

Zacharias keek nog een keer naar het briefje. *Doen! Wie niet waagt die niet wint.* Gehoorzaam scheurde Zacharias één van de telefoonnummers af. Hij zou het doen. Hij ging naar de kijkavond. Tenslotte, wat kon er nou misgaan op zo'n kijkavond...

In Zac worden de belevenissen van de schizofrene eerstejaars TUE-student Zacharias Menckenberg beschreven. Het verhaal kent vijf co-auteurs, waarbij iedere week de een het verhaal aan de volgende overdraagt.

Cursiefjes

Cursiefjes moeten donderdag voor 15.00 uur bij Cursor (HG 1.19) worden aangeleverd met directe betaling. Een advertentie van maximaal 25 woorden kost fl. 5,-, waarbij één woord vet gedrukt wordt. Advertenties met een commerciële waarde boven fl. 15.000,- worden geweigerd.

Aangeboden

Bankstel. 2+3 zits, lichtgrijs leder, inclusief grijze hoektafel 80x80 met ingelegde tegels, hoge witte kruk, 2-persoons bed (grenen) incl. matras, ombouw en nachtkastjes, duo-bak vuilnisemmer licht grijs. Info: 2539696 (na 18.00 uur).

Ben je afgestudeerd of ga je bijna promoveren? Kijk dan op de websites van het **Loopbaan Advies Centrum** op <http://www.tue.nl/dsz/lac/index.html>.

Ben je je aan het oriënteren op de arbeidsmarkt? Kom dan naar de **Informatiebijeenkomsten** van het Loopbaan Advies Centrum. Op 15 september houden DSM en Mars presentaties over 'Werken als manager'. Schrijf je bij het Studenten Service Centrum (Heronhal, HG 0.08).

Op maandagavond 15 september gaat de informatiebijeenkomst bij het Loopbaan Advies Centrum over '**Werken als manager**'. Je kunt je inschrijven bij het Studenten Service Centrum (Heronhal, HG 0.08) tot 10 september.

Voor **AIO's-4**: weet je écht niet wat je wil gaan doen na je promotietijd, schrijf je dan in voor de pilot-training van het Loopbaan Advies Centrum 'Keuzes maken in je loopbaan'. Je kunt je tot 22 oktober aanmelden bij het Studenten Service Centrum (Heronhal, HG 0.08).

Voor studenten en AIO's: Je kunt je nu nog inschrijven voor de **minitrainingen** van het LAC. De onderwerpen zijn 'assessment centers' (15 september), 'psychologische testen' (23 oktober), 'netwerken' (12 november) en 'het sollicitatiegesprek' (3 december).

Te koop van eerste eigenaar: **Saab 900**, '87, 143.000 km, 2-deurs, carb., grijs, APK gekeurd, schadevrij, alle papieren beschikbaar, fl. 6000,-. Tel. 2832580.

Gevraagd

Music Meeting Nijmegen zoekt voor verspreiding van publiciteitsmateriaal (begin oktober) mensen in Eindhoven. Interesse? Neem contact op met Music Meeting, tel. 024-3608813 (Mieke).

REISBEWIJS (een project van COS Oost-Brabant) in Eindhoven zoekt **enthousiaste vrijwilligers** voor het organiseren van reizigersdagen over Zuid-Afrika, Turkije en Mexico. Bel tussen 9.00-16.00 uur met COS, tel. 2443063 (Dick).

Het Catharina Ziekenhuis te Eindhoven zoekt voor de afdeling huishoudelijke dienst **oproepkrachten**. Het betreft schoonmaakwerkzaamheden voor maximaal tien uur per week. Werktijden tussen 7.30-20.00 uur. Voor meer informatie en om uw sollicitatie kenbaar te maken kunt u contact opnemen met de afdeling huishoudelijke dienst, tel. 2398890, uitsluitend op vrijdag, maandag en dinsdag aanstaande tussen 9.00-12.00 uur.

Anders Zondag 12 oktober: **NSK Halve Marathon**, onderdeel van de Halve Marathon Eindhoven. Sluitingsdatum inschrijving: 15 september. Meer info: 2126841 (Mark) of 2516843 (Dave).

Ben je afgestudeerd of ga je bijna promoveren? Kijk dan op de websites van het **Loopbaan Advies Centrum** op <http://www.tue.nl/dsz/lac/index.html>.

Ben je je aan het oriënteren op de arbeidsmarkt? Kom dan naar de informatiebijeenkomsten van het Loopbaan Advies Centrum. Op maandag 15 september houden **DSM** en **Mars** presentaties over 'Werken als manager'. Schrijf je in bij het Studenten Service Centrum (Heronhal, HG 0.08).

Communicatieve vaardigheden kun je oefenen! De StIK is the place for it. Geef je op in de pauzes (collegeweek 1, 2 en 3) in de StIK-kamer HG 1.01.

Vergadertechnieken, Body Language, **Gespreksvoering in Bedrijven**. Effectief Communiceren. De StIK-cursussen zijn er nog steeds! Geef je snel op want VOL=VOL. StIK-kamer HG 1.01.

De StIK-cursussen Effectief Communiceren, Gespreksvoering in Bedrijven, **Vergadertechnieken**. Leidinggeven en Interculturele verschillen beginnen in collegeweek 4. Geef je op en oefen je sociale en communicatieve vaardigheden.

Vakantie weer voorbij?! Dan wordt het weer eens tijd voor een **StIK-cursus**. Oefen je communicatieve vaardigheden. Cursussen starten half september, info op de StIK-kamer HG 1.01, tst. 2785.

Voor **AIO's-4**: weet je écht niet wat je wil gaan doen na je promotietijd, schrijf je dan in voor de pilot-training van het Loopbaan Advies Centrum 'Keuzes maken in je loopbaan'. Je kunt je tot 22 oktober aanmelden bij het Studenten Service Centrum (Heronhal, HG 0.08).

Voor AIO's en studenten: Op maandagavond 15 september gaat de informatiebijeenkomst bij het Loopbaan Advies Centrum over '**Werken als manager**'. Je kunt je inschrijven bij het Studenten Service Centrum (HG Heronhal) tot 10 september.

Voor AIO's-4: Als je een **sollicitatietraining** bij het LAC heb gevolgd kom je beter voorbereid de arbeidsmarkt op. Schrijf je dus in voor een training bij het Studenten Service Centrum (Heronhal, HG 0.08).

Laatstejaars studenten opgelet: de **STEP In-house** dagen komen er aan! Maak kosteloos kennis met 65 potentiële topwerkgevers op locatie. Bel 020-4449464 voor de brochure en inschrijving.

Vierde- en vijfdejaars studenten opgelet: Technische Bedrijfskunde, Informatica, Technische Natuurkunde! De nieuwe STEP-brochure is uit: 020-4449464, of kijk op Internet: <http://www.cs.vu.nl/~step>. Of bezoek **Gewis/Industria**.

Laatstejaars studenten opgelet! De nieuwe **STEP-brochures** zijn er. Informatietechnologie, accountancy, consultancy, marketing & sales, financiële dienstverlening en general management. Vraag hem aan: 020-4449464, e-mail step@cs.vu.nl.

Altijd al een **eigen fotostudio** willen hebben? De introductieavond van Dekate Mousa is op dinsdag 9 september, 20.00 uur in Scala.

Leren fotograferen? Dekate Mousa is de goedkope oplossing! Introductieavond: dinsdag 9 september, 20.00 uur in Scala.

Beviel het stoelen- of het limbodansen? Kom naar de gratis **dansavonden** van Footloose in Scala! Op 16 en 30 september om 20.00 uur, Kanaalstraat 4, Eindhoven.

Niet **gratis**, maar wel goedkoop. Kom stildansen bij Footloose. Cursussen voor zowel beginners (woensdagavond) als voor meer ervaren dansers (donderdagavond). Danspartner meebrengen is niet noodzakelijk.

Dans op woensdagavond met Footloose de **wereld** rond. Leer nu Afrikaans, Braziliaans, Grieks, Mexicaans of Tibetaans dansen. Doe de hele cursus of één dans (3 lessen).

MAANDAG 8 SEPTEMBER

Heldere tomaten-groentesoep
Groenteburger of gebakken vis met peper-roomsaus
Spinazie à la crème of gestoofde spitskool
Gekookte aardappels of aardappelpuree, wortelsalade
Fruit of vla

DINSDAG 9 SEPTEMBER

Gebonden kerriesoep
Runderstooflapje of slavink
Jagersaus
Rode kool of worteltjes met doperwten
Gekookte aardappels
Appelmoes
Fruit of vla

VEGETARISCH

Gebonden kerriesoep
Goulash van tahoe
Worteltjes met doperwten
Zilvervriesrijst
Appelmoes
Fruit of vla

WOENSDAG 10 SEPTEMBER

Groente-kippensoep
Macaronischotel met ham, tomatensaus, gemalen kaas of Varkensvleesragout met champignons, sperzieboontjes
Gekookte rijst, witte koolsalade
Fruit of vla

Maandagavond verzorgt **Footloose** lessen jazzballet en lessen rock 'n roll voor zowel beginners als gevorderden. Meer info: 2468177 (Paul), 2423220 (Jaco) of 2432991 (Scala).

Zelf **foto's** afdrucken? Dat kun je leren bij Dekate Mousa. Introductieavond: dinsdag 9 september, 20.00 uur, in Scala natuurlijk.

Dekate Mousa: ook voor **vergevoerde** fotograferen. Introductieavond: dinsdag 9 september, of bel 2453616.

Cursor aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook ontstaan door niet tijdig, onjuist of het niet plaatsnemen van de advertenties.

VEGETARISCH

Groentesoep
Macaronischotel
Kaas-groenteburger
Tomatensaus
Witte koolsalade
Fruit of vla

DONDERDAG 11 SEPTEMBER

Gebonden champignonsoep
Bami goreng, saté met satésaus, plakje ham, omelet met garnalen/krab of
Peperburger, braadsaus, tuinboontjes
Gekookte aardappels
Rode kool-rozijnensalade
Fruit of vla

VEGETARISCH

Gebonden champignonsoep
Goulash van kapucijners
Tuinboontjes
Gekookte aardappels
Rode kool-rozijnensalade
Fruit of vla

VRIJDAG 12 SEPTEMBER

Frans uiensoep
Gebakken vis of kuikenfilet, Groentemacedoine of snijboontjes
Frites, mayonaise
Rauwkostsalade
Fruit of vla

Bekijk **maar**

OV-problemen voor BMT-studenten

Zweten bij Aquamarijn of in de AOR?

De helderblauwe kافت springt direct in het oog. Als je het blad een kwartaal draait en openklapt, verschijnt er een uitgebreid programma van het centrum Aquamarijn. De TUE is, volgens een overzichtje binnen in het blad, een officieel verspreidingspunt van dit tijdschrift. Het blad verschijnt viermaal per jaar en geeft het programma weer van hetgeen dit 'cursuscentrum voor persoonlijke groei en bewustwording' voor zijn trouwe volgelingen in petto heeft. De eerste vraag die onmiddellijk uit de lucht komt vallen, of - wat misschien toepasselijker is - door de lucht komt zweven, is waarom de TUE zich leent voor het verspreiden van een blad waarvan de inhoud niet wetenschappelijk verklaard kan worden. De TUE is

toch een wetenschappelijke instelling, die als doel heeft om kennis te vergaren en over te brengen op enthousiaste studenten, die er op hun beurt weer iets nuttigs mee gaan doen? In deze context valt een kwartaalblad van een dergelijke zweverige organisatie ons inziens buiten de boot. Eén activiteit die er voor ons direct uitsprong, was de zweethutceremonie. De bedoeling van deze ceremonie is om door middel van een stevig potje zweten alle 'slechte' dingen uit je lichaam en geest te verdrijven. Hierbij wordt de sessie eerst grondig voorbereid, zodat je langzaam 'in kunt dalen', wat dat ook moge betekenen. Dit omvat het reinigen van de plek met kruiden en tabak en nog enige andere activiteiten. Studenten hoeven gelukkig niet zulke ingewikkelde procedures te doorlopen om in een ranzige tabakslucht stevig te kunnen gaan zweten. De AOR en het Stratums-eind zijn elke donderdagavond

Het is al erg genoeg dat studenten überhaupt de keuze tussen een OV-Week- en een OV-Weekendkaart ontnomen is, maar de studenten Biomedische Technologie, die maandag aan de TUE gestart zijn met deze nieuwe opleiding, zijn direct de dupe van deze fijnzinnige regeling van minister Ritzzen. Deze opleiding wordt namelijk verzorgd door zowel de TUE als door de Universiteit Maastricht (UM), en er zal dan ook op beide instellingen onderwijs worden verzorgd. De hoofdinstructie vindt echter aan onze universiteit plaats en alle studenten die

hiervoor op kamers zijn gaan wonen, krijgen van de overheid verplicht een OV-Weekendkaart. Dit zou betekenen dat elk retour-tje Maastricht dat tijdens de collegeweken wordt aangeschaft om aldaar les te kunnen volgen, voor zestig procent zelf bekostigd moet gaan worden. We zijn ervan 'overtuigd' dat dit niet de bedoeling was van onze geliefde minister. Hij heeft toch altijd het beste met de studenten voor, zegt men. Helaas voor onze nieuwbakken BMT-studenten gaat die vlieger voor hen niet op. Deze perikelen gelden echter ook voor 'nieuwe' studenten die een tweede studie of keuzevakken volgen aan een andere universiteit.

Aangezien de BMT-studenten onder de studievereniging Protagoras vallen, vroegen wij deze instantie om een reactie. Paula Klasens, over-anderhalve week de nieuwe voorzitter van Protagoras, licht deze situatie nader toe. De BMT-studenten krijgen pas in het derde jaar te maken met onderwijs in Maastricht. Voor alle symposia en andere noodzakelijke bijeenkomsten die voor die tijd in Maastricht plaatsvinden, zal naar alle waarschijnlijkheid vervoer geregeld worden, waarbij gedacht wordt aan bussen. Hopelijk leert de heer Ritzzen, of zijn opvolger, de komende twee jaar iets van deze situatie.

één levensgrote zweethut. In plaats van het gemeentepils waarmee je aan het einde van je zweetsessie bij Aquamarijn wordt overgoten, gebruikt de doorsnee student liever het echte werk van gerenommeerde namen als Brand, Oranjeboom of Gulpener. Gelukkig springen de mensen van Aquamarijn wel verantwoord om met de gezondheid van de deelnemers, omdat diabetici, mensen met een hoge bloeddruk, een zwak hart of de neiging tot flauwvallen ten sterkste deelname aan de zweethut wordt afgeraden. Een waarschuwing die we ook terugvinden bij de wat heftigere attracties van bijvoorbeeld de Efteling.

Blackout in E-hoog

Sinds vorige week is de omzet van de kaarsen bij E-hoog enorm gestegen. Iedereen die in dat gebouw van het toilet gebruik wil maken, heeft er immers eentje nodig. In heel E-hoog wordt namelijk asbest uit de plafonds verwijderd. Maar dat is niet alles, met de asbest is ook de verlichting verdwenen. De architect had wel nieuwe TL-armaturen gepland, maar is een beetje te laat geweest met het bestellen daarvan. Volgende week zal de verlichting pas

geplaatst kunnen worden. De toiletten zijn tot dan toe nog een schemergebied, zoals de portier het zo mooi beschrijft. Hij heeft pas enkele klachten binnengekregen. Zelfs de schoonmaaksters hebben nog niet geklaagd. Waarschijnlijk maakt het voor de meeste toiletbezoekers toch niets uit of zij verlicht hun behoefte doen of niet. Zij weten blindelings de pot te vinden.

door Caspar Jans & Moniek Stoffele

De Twilight Zone bij E-hoog. Foto: Bram Saeyns

Dwalende over het TUE-terrein

Zoekt en gij zult vinden! Deze raadgeving geldt eenieder die graag een bezoekje aan de Eindhovense Studentenkerk (ESK) wil brengen. De ESK is namelijk sinds 30 juni verhuisd vanuit het hoofdgebouw naar gebouw W&S (0.04-0.06). In het hoofdgebouw zit nu het Studenten Service Center, waar geen plaats meer was voor de ESK. Begin juni hoorde de kerk dat ze in W&S een plaatsje kreeg. De sloop van dit bouwwerk, oorspronkelijk gepland in de zomer van '97, was op de lange baan geschoven en bood nu een unieke locatie voor de ESK.

De ESK'ers dachten hier in het begin anders over. Na twee maanden bevat het nieuwe stekkie echter uitstekend, de ESK is vanaf de weg goed zichtbaar en de ruimtes zijn erg mooi. Maar over een maandje kunnen de dozen weer gepakt worden. Er is van hoger hand besloten dat W&S toch tegen de grond gaat en alle verenigingen en organisaties het pand moeten verlaten. Een vertegenwoordiger van het Bouw Technisch Bedrijf vertelde Bekijk 't maar dat de ontwikkelingen rondom de vestiging van TNO Industrie op het TUE-terrein de besluitvorming gewijzigd heeft en dat daarom de sloop versneld wordt. De verenigingen die nu nog hun plaatsje in

W&S hebben, zijn nog niet officieel op de hoogte gebracht van hun komende verhuizing. Het Bouw Technisch Bedrijf heeft het er nog erg druk mee, zij zullen zorgen voor alternatieve huisvesting van alle W&S-gebruikers. Of dit gaat lukken is nog even afwachten, maar volgens het Bouw Technisch Bedrijf zijn de meeste verenigingen hier wel gerust op. De ESK heeft nog zijn twijfels over de goede gang van zaken. Er is hun in het vooruitzicht gesteld dat zij dit jaar nog twee keer zullen moeten verhuizen. Dit komt de vindbaarheid natuurlijk niet ten goede.

